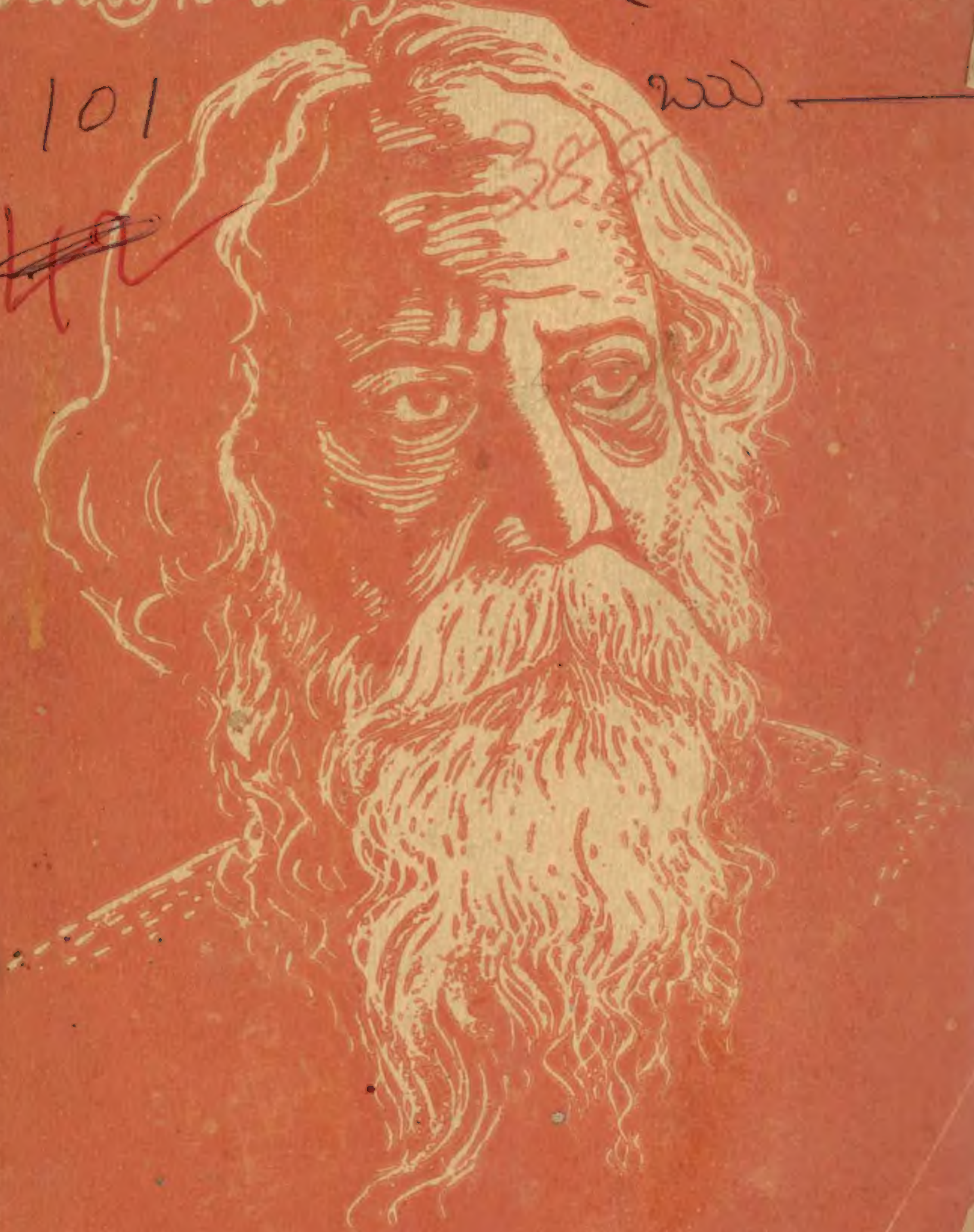

రవీంద్ర సాహిత్యము

101

ము

~~హ~~

బలిదానము

CI

కాండ సమీక్ష

బలిదానము

ము

★

మూలం :

రవీంద్రనాథ ఠాగూరు

అనువాదం :

బెల్లంకొండ రామదాసు

★

జయంతి పబ్లికేషన్స్

గోపాలరెడ్డిరోడ్డు : పిజయవాడ-2.

మూద్రణ
పిబ్బవరి - 61

సోమేశ్వర ప్రింటింగ్ ప్రెస్,
విజయవాడ-2.

రూ 1.00

సంపాదకుడు
యం. పెరుమాళ్లు.

బలిదానము (ఒ క ట వ ర ం గ ం)

ప్రదేశం: త్రిపురలో కాళీమాత ఆలయం

ప్రవేశం : గుణవతి

గుణ : తల్లీ ! పరమేశ్వరీ! భయదకాల స్వరూపిణీ! నీ పట్ల నేనేం అపచారం చేశాను తల్లీ? కుక్షికోసం బిడ్డల నమ్మకునే బిక్షుకస్త్రీల కడుపుకూడా పండించే కరుణామయివే నీవు. తన అపవాదును మాపుకోవడానికి కన్నబిడ్డలనే హత్యచేసే జారిణికి సైతం సంతానభాగ్యం ప్రసాదిస్తావేతల్లీ. నేనేం పాపం చేశానని నాపై నీకింత ఆగ్రహం? సకల లోకానికి రాణినై సర్వసంపదలూ కలిగికూడా ఈ కడుపున ఒక్క కాయకాయాలనే అడియాసతో నీ కాళ్ళవద్ద పడివున్నానే తల్లీ. ఈ గొడాలి శిక్షను అనుభవించడానికి నేను చేసిన పాపమేమిటి దేవీ !

(పూజారి రఘుపతి ప్రవేశిస్తాడు, రాణి గుణవతి పూజారికి మోకరిస్తుంది.)

గురుదేవా! నేను పూజలో ఏమి ఉపేక్ష చేశానో తమరైనా చెప్పండి. నా భర్త స్వచ్ఛతలో, శీలంలో దైవ సమానుడు కాదా? మరి ఈ ప్రపంచం మహామాయాజాలాన్ని అల్లిన తల్లీకి నాపై యింత ఆగ్ర

హానికి కారణం ఏమిటి? వంధ్యునై ఈ పాడు బ్రతుకు
వెళ్ళదీయవలసిందేనా స్వామీ!

రఘు : జగన్నాథ చంచల స్వరూపిణి ఆమె మనోభావాలు
మనకు దురవగాహలు. సమస్త ధర్మాలకు తల్లి అతీ
తురాలు. మన సుఖ దుఃఖాలు ఆమె దృష్టికి మభ్య
పెట్టి మాయమయ్యే మెరుపుతీగల వంటివి. అమ్మా,
రాణి ! కన్న తల్లి నిన్ను కరుణించే వరకు ఓరిమి
వహించు. ఈ రోజున పరమేశ్వరి ప్రీత్యర్థం నీ పేరున
బలిదానం చేయనున్నాము.

గుణ : స్వామీ ! ధన్యురాలను. ముందు నా ప్రణామా
లను స్వీకరించండి. పరమేశ్వరి ప్రీత్యర్థం పూవులూ,
పండ్లూ, బలిపశువులనూ తెప్పిస్తున్నాను. రక్తా
శోకాలూ, బలి పశువునూ రాజప్రాసాదం నుంచి
వస్తున్నవి. (ఇద్దరూ నిష్క్రమణ.)

(రాజు గోవింద్, ఆలయ సేవకుడు జై సింగ్,

బిక్షుకబాలిక అపర్ణ ప్రవేశిస్తారు.)

జై సింగ్ : ప్రభూ ! తమ ఆజ్ఞ ఏమిటి ?

గోవింద్ : జై సింగ్ ! ఈ అనాథ బాలిక పెంపుడు మేక
పిల్లకు బలిదానం కోసం ఆలయానికి తీసుకొని
వచ్చారా? జగన్నాథ ఇలాంటి ప్రసాదాన్ని ప్రస
న్నురాలై స్వీకరిస్తుందా?

జై సింగ్ : రాజా! జగన్నాథ ప్రీత్యర్థం ప్రతినిత్యం బలిదానం
జరుగుతూ ఉంటుంది. భటులు వేలాది బలి పశువు
లను తెస్తూ ఉంటారు. ఈ బలి పశువులు ఎవరివో,

రాజభటులు కీటిని ఎక్కడి నుంచి ఎలా తెస్తారో
మనం ఎలా గుర్తించ గాం. (అపర్ణవైపు తిరిగి)
అమ్మాయీ! ఎందుకలా కంటతడి పెడతావు? పర
మేశ్వరి తనంతతానై ప్రసాదంగా స్వీకరించిన దాని
కోసం కంట తడిపెట్టి లాభ మేమిటి?

అపర్ణ : (దేవిముందు మోకరిస్తూ) తల్లీ! ఈ లోకానికంతా
తల్లీవి నీవు. నా మేకపిల్లకు నేను తల్లీని. రాత్రి
వేళల ప్రార్థనపోయి నేను నా గుడిగెరు పెళితే నా
మేకపిల్ల నా కోసం కాచుకుని ఉంటుంది. నేను వచ్చే
వరకు గడ్డపోచ కొరకదు. నాకోసం బేల కన్నులతో
వీడ్చిస్తూ చూస్తూ ఉంటుంది. నేను నా కంచంలో
అన్నం పెట్టికొని నాలుగు మెతుకులు నోట్లో వేసు
కుంటేనే అదికూడా నాలుగు గడ్డపరకలు కొరుకు
తుంది. దానికి తల్లీనైనా, తండ్రినైనా నేనే.

జైసింగ్ : సభూ! ఈ అనాథ బాలిక ఆక్రందన నాగుండెలు
బ్రద్దలు చేస్తున్నది. నా ఆయువునైనా ఇచ్చి ఈ
మేక పిల్లను బ్రతికించడం నాకు సంతోషమే. కాని,
దేవి తాను స్వయంగా స్వీకరించిన ప్రాణాన్ని మనం
ఎలా కాపాడగలం?

అపర్ణ : దేవి ప్రాణాన్ని కోరిందా? అబద్ధం. దేవి కాదు
ప్రాణం కోరింది, దెయ్యం.

జైసింగ్ : శివ శివా! (చెవులు మూసుకుంటాడు.)

అపర్ణ : దేవీ! అందరూ నిన్ను జగన్మాతగా పూజిస్తారు.
ఒక అనాథబాలిక ప్రేమధనాన్ని అపహరించడమేనా

నీ మాతృత్వం? అయితే నిన్ను శిక్షించేరాజెవరు?
ఆ రాజదండం ఎవరి చేతిలోవుంది? (గోవింద్ వైపు
తిరిగి) రాజా! నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పరూ?

గోవింద్ : అమ్మా. అపర్ణా! నీ ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చే
శక్తి నాకు లేదు. నన్ను క్షమించు.

అపర్ణ : ఈ మెట్లపైనుంచి జాలువారుచున్న ఈ నెక్టుకు నా
మేకప్లిగ్ దేనా? చిట్టతల్లీ! ఈ బలిపీఠంపై పూజారులు
నీకంతం ఛేదిస్తున్నప్పుడు, తీయని ప్రాణంకోసం నీవు
గిరిగిరి కొట్టు కొన్నప్పుడు నీవుపిలిచిన పిలుపు ఈ
బధిరలోకాన్ని చీల్చుకుని నా హృదయం చేరలేక
పోయిందే. [విలపిస్తుంది.]

జైసింగ్ : [దేవివిగ్రహముందు] మాతా, కాళీ! నాబాబ్బో
నుంచి నిన్ను సేవించాను. నీ సాన్నిధ్యంలో జీవిం
చాను. కాని నీహృదయం నాకు అవగతం కాలేదు.
తల్లీ! దయాలక్షణం మధ్యులైన మానవులకే గాని
అమరులైన దేవతలకుండదా? (అపర్ణవైపు తిరిగి)
అమ్మాయి! నాతోరా. నాకు చేతనైన సాయం
నేను చేస్తాను. దేవతలు సహాయం చేయలేనప్పుడు,
మనుష్యులైనా సాయం చేయాలి.

[జైసింగ్, అపర్ణ వెళతారు. రఘుపతి, రాజతమ్మకు
సక్షుత్రుడు, ఇతర సర్దారులు ప్రవేశిస్తారు.]

అందరు : మహారాజులకు విజయమగుగాక.

గోవింద్ : నేటి నుంచి దేవీ ఆలయంలో రక్తబలి నేను

శాశ్వతంగా నిషేధిస్తున్నాను.

మంత్రి : దేవికి బలి పూజపై నిషేధమా ?

నయన్ : బలిదానంపై నిషేధమా ?

నక్షత్ర : ఎంత ఘోరం ! బలిదానం నిషేధించడమా !

రఘు : ఇది కలా ? నిజమా ?

గోవింద్ : కల కాదు స్వామీ! కలనుంచి మేల్కొలుపు.

ఒక పీడకలకు స్వస్తి. జగన్మాత ఒక అనాధబాలిక
రూపంలో నా వద్దకు వచ్చి ఇకపైన తాను రక్తబలి
సహించనని చెప్పింది. •

రఘు : దేవి యుగ యుగాలనుంచి రక్తపానం చేస్తున్నది.

ఈ ఆచారం ఈ నాటిదికాదు.

గోవింద్ : అసత్యం. దేవి ఎన్నడూ రక్తపానం చేయలేదు.

రక్తబలి జరిగి నప్పుడల్లా ఆ భయానక దృశ్యాన్ని
కాంచలేక ఆ కరుణామయి తన ముఖం ప్రక్కకు
త్రిప్పుకునేది.

రఘు : జాగ్రత్త మహారాజా ! ఆలోచించి అడుగు వెయ్యి.

ధర్మశాస్త్రాలు మార్చగల అర్హతా, అధికారం
నీకు లేవు.

గోవింద్ : ఈశ్వర వాక్కు అన్ని శాస్త్రాలకూ అతీతమైనది.

రఘు : అనాచారమే కాక అహంకారంకూడానా, రాజా!

ఈశ్వర వాణిని విన్నది నీ వొక్కడివేనా ? ఎంత
సాహసం!

నక్షత్ర : ఆచార్య దేవులకు వినిపించని బ్రహ్మవాక్కు
రాజుకు వినిపించిందట! ఆశ్చర్యం!

గోవింద : భగవంతుని వాణి ఎల్లప్పుడూ ఈ ప్రపంచంలో
మాకు మోగుతునే ఉన్నది. కాని బధిరులకు ఆ
వాక్కు వినిపించదు.

రఘు : ఓరి భష్టుడా ! నాస్తికుడా ! ఎంత మాటన్నావు!

గోవింద : గురుదేవా ! నామాట మన్నించండి. నా విజ్ఞా
ప్తిని ఆలకించండి. దేవికి ప్రాతః కాలార్చన పూర్తి
చేసి, నేటినుండి జగన్మాత సన్నిధిలో ఎవరు రక్తబలి
నిచ్చినా వారిని శిక్షిస్తామని భక్తులందరికి ప్రక
టించండి.

రఘు : గోవింద ! ఇదేనా నీ కడపటి అను శాసనం?

గోవింద : చిత్తం.

రఘు : ఓరి పాపహతుడా ! ఎంత మాటన్నావు? చతుర్దశ
భువనాలపై ఆదిపత్యంచేసే జగన్మాత కూడా నీ
రాజ్య ప్రజలలో ఒక ప్రజ అని భావించావా ? నీ
నికృష్ట శాసనాలతో ఆమెను బంధించి ఆమెకు న్యాయ
సమ్మతంగా భక్తులు సమర్పించే కానుకలూ,
కప్పలూ అపహరిద్దా మనుకుంటున్నావా? రాజా !
నాశరీరంలో ప్రాణం ఉండగా ఎన్నటికీ నివీ పని
చేయలేవు. (నిష్క్రమిస్తాడు.)

నయన్ : రాజా ! ఊమించండి. ఒక చిన్న సందేహం. దేవికి
బలిని అరికట్టే హక్కు మనదేనంటారా ?

మంత్రి : రాజా ! తను అనుశాసనాన్ని ఉపసంహరించుకునే
అవకాశం లేదంటారా ?

గోవింద్ : మనరాజ్యంలో పాపంఎక్కడ ఏమూల ఉన్నా
కూకటి వ్రేళ్ళతో నిర్మూలించాలి. ఇందుకు క్షణ
మాత్రంకూడా ఆలశ్యంపనికిరాదు.

మంత్రి : ప్రభూ ! రక్తబలి పాపమంటారా? పాపమయితే
ఈ అపనిపై ఇంతకాలం ఈ ఆచారం సాగుతుందా ?
మహాదేవిపాదపద్మములవలెనే అనాదినై న ఈ ఆచా
రాలు పాపాలని ఎలా భావించడం ?

గోవింద్ : (జవాబు చెప్పడు)

నక్షత్ర : మంత్రి! నీవు చెప్పినమాట ముమ్మాటికీ నిజం.

మంత్రి :.. ఈ పూజలూ, ఆచారాలూ ఈనాటివి కావు,
మన పితృ పితామహులంతా దేవిని ఇదే విధంగా
అర్చించారు. రాజా ! ఈ మహా సాంప్రదాయాన్ని
కూకటి వ్రేళ్ళతో పెళ్ళగించివేసి మన తాతముత్తా
తల ఆచారాన్ని విధ్వంసము చేయడానికిసాహసిస్తారా?

నయన్ : యుగయుగాల సాంప్రదాయానికి స్వస్తిచెప్పే
అధికారం మీ కెక్కడుంది?

గోవిండ్ : ఇక ఈ వాదోపవాదాలు అనవసరం. ఈ సంశ
యాలను కట్టిపెట్టండి. వెంటనే నా ఆజ్ఞను అన్ని
రాష్ట్రాలలో ప్రకటించండి.

మంత్రి : ప్రభూ ! నిజమేకానీ... మహారాణి ఈ నాటిప్రాతః
కాలంలో దేవి అర్చన చేస్తున్నది. ఆమె పంపిన
బలిపూజా ద్రవ్యాలు ఆలయద్వారం చేర్చబడినవి.

గోవింద్ : వాటిని వెంటనే వెళ్ళు పంపి వేయండి.

(నిష్క్రమణ)

మంత్రి : మహారాజా :

నక్షత్ర : అయితే మనమూ బౌద్ధుల స్థాయికి దిగజారి జంతు
పులికు పైతం జీవించే హక్కున్నదనే త్రిసిద్ధాంతం
తాన్ని ఆమోదించ వలసిందేనా? ఎంత దారుణం.

(అందరూ నిష్క్రమిస్తారు.)

(రఘుపతి ప్రవేశం. ఆయనకు పాదప్రక్షాళనం చేయ
డానికి కమండలంతో జైసింగ్ కూడా ప్రవేశిస్తాడు.)

జైసింగ్ : తండ్రీ !

రఘు : వెళ్ళు. నన్ను మాట్లాడించకు.

జైసింగ్ : గురుదేవా ! ఇమిగోండి కమండలం.

రఘు : అవసరం లేదు.

జైసింగ్ : కాషాయ వస్త్రాలు.

రఘు : అవతల పారవెయ్యి.

జైసింగ్ : గురుదేవా ! నేనేం అవచారం చేశాను. నాపై
మీకింత ఆగ్రహ మెందుకు?

రఘు : జైసింగ్ ! నన్ను ఒంటరిగా వదిలి వెళ్ళు.
నామనస్సు కలవర పెట్టకు. పాపచ్ఛాయలు మరింత
ప్రగాఢమైనవి. తమస్సులు క్రమ్మకుంటున్నవి. రాజ
సింహానం దేవీపీఠంపై విస్తవం రేపుతున్నది.
శాసనాలు చేసేందుకు రాజు, మారు మాట్లాడక
ఆ నీచశాసనాలను బొదలు ధరించే సరదాల్లు
మీకంతా. ఈ ప్రపంచంలో పరమేశ్వరుని నామ

జ్యాన్ని ఆక్రమించుకోవడానికి మానవులూ, దాన
వులూ అంతాకలిసి దండయాత్ర సాగిస్తున్నారన్న
మాట. మానవుల దండయాత్రకు భయపడి దేశతలు
కూడా నిర్వీర్యులైపోయారు. కాని జైసింగ్! ఒక
విషయం మాత్రం మరచిపోకు. దేశతలుసాయం
రాకపోయినా బ్రాహ్మణులున్నారు. వారి దారుణ
కోపాగ్నికి ఈ రాజు సింహాసనం ఇంధనం కాకపోదు.
జైసింగ్! ఎంచేతనో నా మనస్సు కలవర పడు
తున్నది సుమా!

జైసింగ్: ఏమైంది గురుదేవా?

రఘు: నా మనోవేదనను తెలపడానికి మాటలు రావడం
లేదు. అనాధురాలైన ఆ అంబికాదేవినే అడుగు.

జైసింగ్: తల్లీ అనాధురాలా? ఆవిడను అనాధను చేసే
సాహసం ఎవరికుంది?

రఘు: రాజు గోవిందునకు.

జైసింగ్: ఏమన్నారు? మహారాజు కాళిమాతను ధిక్క
రించాడా?

రఘు: వెర్రివాడా! ఒక్క కాళీమాతనే ఏమిటి? నిన్నూ,
నన్నూ, సమస్త శాస్త్రాలనూ ధిక్కరించాడు.
అనంత కాలస్వరూపిణి మహాకాళినే ధిక్కరించాడు.
అత్యున్నత ఆ గద్దె అతని నెత్తికి కండ్లు తెచ్చి
పెట్టింది.

జైసింగ్: గురుదేవా! మహారాజు గోవిందుడేనా ఈ పని
చేసింది?

రఘు : అవును, మహారాజు గోవిందుడే. నీ ఆస్త్ర మిత్రుడు గోవిందుడు. ఎంత ద్రోహం! నిన్ను కడుపున కన్న బిడ్డ కన్న ఎక్కువ ప్రేమతో పెంచి పెద్దచేశాను. కాని ఈ నాటికి నాకంటే గోవిందుడే నీకు ప్రియతముడైనాడు.

జైసింగ్ : గురుదేవా ! శిశువు తండ్రి ఒడిలో కూర్చుని ఆకాశంలోని చంద్రుని కోసం చేతులు చాస్తాడు. మీగు నాకు తండ్రి వంటి వాడు. గోవిందుడు చంద్రబింబం వంటివాడు. అయితే రాజు బలి, పూజ నిషేధించినట్టు ప్రజలు చెబుతున్న వార్తలు నిజమే నన్నమాట. కాని ఈవిషయంలో మాత్రం రాజాజ్ఞను మనం శిరసావహించడం అసంభవం.

రఘు : అసంభవ మయితే దేశ బహిష్కారం.

జైసింగ్ : దేవీ పూజకు నోచుకోని పాపభూమి నుంచి బహిష్కారం అదృష్టమే కాని దురదృష్టం కాదు. గురుదేవా ! నేను బ్రతికి ఉన్నంతకాలం దేవీ పూజలో అణుమాత్రం కూడా కొరత రానివ్వను.

మంత్రి : రాజా ! తను అనుశాసనాన్ని ఉపసంహరించుకునే
అవకాశం లేదంటారా ?

గోవింద్ : మనరాజ్యంలో పాపంఎక్కడ ఏమూల ఉన్నా
కూకటి వ్రేళ్ళతో నిర్మూలించాలి. ఇందుకు క్షణ
మాత్రంకూడా ఆలశ్యంపనికిరాదు.

మంత్రి : ప్రభూ ! రక్తబలి పాపమంటారా? పాపమయితే
ఈ అవనిపై ఇంతకాలం ఈ ఆచారం సాగుతుందా ?
మహాదేవిపాదపద్మములవలెనే అనాదినై న ఈ ఆచా
రాలు పాపాలని ఎలా భావించడం ?

గోవింద్ : (జవాబు చెప్పడు)

నక్షత్ర : మంత్రి! నీవు చెప్పినమాట ముమ్మాటికీ నిజం.

మంత్రి :.. ఈ పూజలూ, ఆచారాలూ ఈనాటివి కావు,
మన పితృ పితామహులంతా దేవిని ఇదే విధంగా
అర్చించారు. రాజా ! ఈ మహా సాంప్రదాయాన్ని
కూకటి వ్రేళ్ళతో పెళ్ళగించివేసి మన తాతముత్తా
తల ఆచారాన్ని విధ్వంసము చేయడానికిసాహసిస్తారా?

నయన్ : యుగయుగాల సాంప్రదాయానికి స్వస్తిచెప్పే
అనికారం మీ కెక్కడుంది?

గోవింట్ : ఇక ఈ వాదోపవాదాలు అనవసరం. ఈ సంశ
యాలను కట్టిపెట్టండి. వెంటనే నా ఆజ్ఞను అన్ని
రాష్ట్రాలలో ప్రకటించండి.

మంత్రి : ప్రభూ ! నిజమేకానీ... మహారాణి ఈ నాటిప్రాతః
కాలంలో దేవి అర్చన చేస్తున్నది. ఆమె పంపిన
బలిపూజా ద్రవ్యాలు ఆలయద్వారం చేర్చబడినవి.

గోవింద్ : వాటిని వెంటనే వెళ్ళుకు పంపి వేయండి.

(నిష్క్రమణ)

మంత్రి : మహారాజా !

నక్షత్ర : అయితే మనమూ బౌద్ధుల స్థాయికి దిగజారి జంతు
పులకు పైతం జీవించే హక్కున్నదనే వెర్రిసిద్ధాంతం
తాన్ని ఆమోదించ వలసిందేనా? ఎంత దారుణం.

(అందరూ నిష్క్రమిస్తారు.)

(రఘుపతి ప్రవేశం. ఆయనకు పాదప్రక్షాళనం చేయ
డానికి కమండలంతో జైసింగ్ కూడా ప్రవేశిస్తాడు.)

జైసింగ్ : తండ్రీ !

రఘు : వెళ్ళు. నన్ను మాట్లాడించకు.

జైసింగ్ : గురుదేవా ! ఇమిగోండి కమండలం.

రఘు : అవసరం లేదు.

జైసింగ్ : కాషాయ వస్త్రాలు.

రఘు : అవతల పారవెయ్యి.

జైసింగ్ : గురుదేవా ! నేనేం అపచారం చేశాను. నాపై

మీకింత ఆగ్రహం మెందుకు?

రఘు : జైసింగ్ ! నన్ను ఒంటరిగా వదిలి వెళ్ళు.

నామనస్సు కలవర పెట్టికు. పాపచ్ఛాయలు మరింత

ప్రగాఢమైనవి. తమస్సులు క్రమ్మకుంటున్నవి. రాజ

సింహాసనం దేవీక్షీరంపై విస్తరించి రేపుతున్నది.

శాసనాలు చేసేందుకు రాజు, మారు మాట్లాడక

ఆ నీచశాసనాలను బొద్దు ధరించే సరదాస్లు

మీకంతా. ఈ ప్రపంచంలో పరమేశ్వరుని నామా

జ్యాన్ని ఆక్రమించుకోవడానికి మానవులూ, దాన
వులూ అంతాకలిసి దండయాత్ర సాగిస్తున్నారన్న
మాట. మానవుల దండయాత్రకు భయపడి దేవతలు
కూడా నివ్వేయ్యలైపోయారు. కాని జైసింగ్! ఒక
విషయం మాత్రం మరచిపోకు. దేవతలుసాయం
రాకపోయినా బ్రాహ్మణులున్నాడు, వారి దారుణ
కోపాగ్నికి ఈ రాజు సింహాసనం ఇంధనం కాకపోదు.
జైసింగ్! ఎంచేతనో నా మనస్సు కలవర పడు
తున్నది సుమా!

జైసింగ్, ఏమైంది గురుదేవా?

రఘు: నా మనోవేదనను తెలపడానికి మాటలు రావడం
చేదు. అనాధురాలైన ఆ అంబికాదేవినే అడుగు.

జైసింగ్: తల్లీ అనాధురాలా? ఆవిడను అనాధను చేసే
సాహసం ఎవరికుంది?

రఘు: రాజు గోవిందునకు.

జైసింగ్: ఏచున్నారు? మహారాజు కాళిమాతను ధిక్క
రించాడా?

రఘు: వెర్రివాడా! ఒక్క కాళిమాతనే ఏమిటి? నిన్నూ,
నన్నూ, సమస్త శాస్త్రాలనూ ధిక్కరించాడు.
అనంత కాలస్వరూపిణి మహాకాళినే ధిక్కరించాడు.
అత్యున్నత ఆ గద్దె అతని నెత్తికి కండ్లు తెచ్చి
పెట్టింది.

జైసింగ్: గురుదేవా! మహారాజు గోవిందుడేనా ఈ పని
చేసింది?

రఘు : అవును, మహారాజు గోవిందుడే. నీ ఆస్త మిత్రుడు గోవిందుడు. ఎంత ద్రోహం! నిన్ను కడుపున కన్న బిడ్డ కన్న ఎక్కువ ప్రేమతో పెంచి పెద్దచేశాను. కాని ఈ నాటికి నాకంటే గోవిందుడే నీకు ప్రయత ముడైనాడు.

జైసింగ్ : గురుదేవా ! శిశువు తండ్రి ఒడిలో కూర్చుని ఆకాశంలోని చంద్రుని కోసం చేతులు చాస్తాడు. మీగు నాకు తండ్రి వంటి వాడు. గోవిందుడు చంద్ర బింబం వంటివాడు. అయితే రాజు బలి, పూజ నిషేధించినట్టు ప్రజలు చెబుతున్న వార్తలు నిజమే నన్న మాట. కాని ఈవిషయంలో మాత్రం రాజాజ్ఞను మనం శిరసావహించడం అసంభవం.

రఘు : అసంభవ మయితే దేశ బహిష్కారం.

జైసింగ్ : దేవీ పూజకు నోచుకోని పాపభూమి నుంచి బహిష్కారం అదృష్టమే కాని దురదృష్టం కాదు. గురుదేవా ! నేను బ్రతికి ఉన్నంతకాలం దేవీ పూజలో అణుమాత్రం కూడా కొరత రానివ్వను.

రెండవ రంగము

స్థలం : అంతఃపురం

ప్రవేశం : గుణవతి, పరిచారిక

గుణ : ఏమిటి నీవు చెబుతున్నది ? రాణి పంపిన పూజా ద్రవ్యాలను దేవాలయ ద్వారంవద్ద తీరస్కరించారా? ఆ తీరస్కరించిన సాహసికుడికి మెడమీద రెండు తలుపులున్నవి కాబోలు. ఎవరా అధముడు ?

పరి : అమ్మా ! ఆ వ్యక్తి పేరు చెప్పడానికి భయపడుతున్నాను.

గుణ : భయమా? నాకంటే ఈరాజ్యంలో నీవు భయపడవలసిన వారెవరు? అతని పేరు చెప్పు ?

పరి : క్షమించాలి.

గుణ : ఎంతలో ఎంత ఆగడం! నిన్న సాయంత్రమేకదా ఆస్థాన గాయకులూ, కవులూ వచ్చి తమ తమ గాన కావ్య కల్పనతో నన్ను కీర్తించారు. బ్రాహ్మణోత్తములు నన్ను ఆశీర్వాదించారు. సేవకులు మానంగా నమ్రతతో నా ఆజ్ఞలను స్వీకరించారు. ఇంతలో ఇంత విషమ పరిణామమా ? ఈ త్రిపుర రాజ్యం ఒక స్వప్నలోకంగా మారిందా? పరిచారికతో) వెంటనే గురుదేవులకు నా సమోవాకాలు చెప్పి వారిని పిలుచుకురా.

పరి : (నిష్క్రమణ.)

(గోవింద్ ప్రవేశం.)

గుణ : ప్రభూ! ఈ ఆగడం విన్నారా? కాళీమాత ఆలయానికి నేను పంపిన బలి ద్రవ్యాలను తిరస్కరించారట.

గోవింద్ : అవును. నాకు తెలుసు.

గుణ : మీకు తెలుసా? తెలిసే ఈ పరాభవాన్ని భరించారా?

గోవింద్ : రాణీ! ఆ నేరస్థుణ్ణి క్షమించవలసిందిగా నిన్ను అర్థిస్తున్నాను.

గుణ : రాజా! మీ హృదయం కరుణా పూరితమైనదనే విషయం నాకు తెలుసు. కాని కరుణ చూపవలసిన సంఘటన కాదిది. ఇటువంటి దురాగతాలను సహించి క్షమించడం బలహీనత. నేరస్థుణ్ణి శిక్షించడానికి మీ కరుణ మీకు అడ్డంకం అవుతున్నది. శిక్షించే బాధ్యత నాకు వదలండి. ఆ నేరస్థుని పేరు నాకు చెప్పండి చాలు.

గోవింద్ : నేరస్థుణ్ణి నేనే రాణీ. నీకు బాధ కలిగించడమే నేను చేసిన నేరం

గుణ : మీ మాటలు నాకు అర్థం కావడంలేదు.

గోవింద్ : నేటినుంచి నా రాజ్యంలో రక్తబలి నిషేధించబడింది.

గుణ : నిషేధించిన దెవరు ?

గోవింద్ : కాళీమాత.

గుణ : కాళీమాత ఆజ్ఞ నివ్వగా ఎవరు విన్నారు ?

గోవింద్ : నేను.

గుణ : మీరా? హాస్యమాడు తున్నారు. సర్వ జగదీశ్వరి
కాళీమాత వినతి పత్రంతో త్రిపుర రాజ ద్వారంలో
నిల్చుందంటారా?

గోవింద్ : వినతి పత్రంతో కాదు కాళీమాత నిల్చున్నది;
కన్నీటితో.

గుణ : రాజా ! మీ రాజ్యం కాళీమాత ఆలయ పరిధి
లోనిది కాదు. కాళీమాత రాజ్యం వేరు. మీ
రాజ్యం వేరు. ఆమె రాజ్యానికి మీ ఆజ్ఞలు పంప
కండి. అది అహంకారమే అవుతుంది.

గోవింద్ : ఆజ్ఞ నిచ్చింది నేను కాదు కాళీమాత.

గుణ : రాజా ! మీ నిర్ణయం మీది కావచ్చు. కాని నా
విశ్వాసానికి అడ్డుచెప్పకండి. నా పూజ నన్ను
చేసుకో నివ్వండి.

గోవింద్ : ఆలయంలో బలిదానాన్ని నిరోధిస్తానని దేవికి
మాటిచ్చాను. నా మాట చెల్లించుకుని తీరాలి.

గుణ : మూడు వందల మేకలను, పోతులను దేవికి సమర్పి
స్తానని నేను వాగ్దానం చేశాను. నా వాగ్దానం నేను
కూడా చెల్లించుకుని తీరాలి.

గోవింద్ : సరే నీ యిష్టం (నిష్క్రమిస్తాడు)

[రఘుపతి ప్రవేశం]

గుణ : గురుదేవా ! కాళీమాతకు నేను పంపిన బలిద్రవ్యా
లను త్రిప్పిపంపారు.

రఘు : రాణీ! అధమాగముడైన ఒకబిడ్డుకుడు చేసేపూజకూ,
ఒక మహారాణిచేసే పూజకూ, దేవి దృష్టిలో తేడా
లేదు. ఆమె అన్నిపూజలూ సమదృష్టితో స్వీకరి
స్తుంది. కాని ఈనాడు ఆమెకు అన్నిపూజలూ నిరా
కరింపబడినవి. మహారాజు అహంకారం పర్వతం
వలె పెరిగిపోతున్నది. అతని కోపాగ్ని నేత్రాలు
దేవీ భక్తులందరినీ దగ్ధం చేయడానికి సిద్ధంగా
వున్నవి.

గుణ : గురుదేవా! యీ విషమ పరిణామం మనల్ని ఎక్క
డికి తీసుకుపోతుందో?

రఘు : ఆవిషయం ఆ తల్లికి తెలియవలసిందే. కానీ ఒక
విషయం మాత్రం స్పష్టం. కాళీమాత పవిత్ర
పీఠంపై తన కలుషిత కాళీమాఛాయను ప్రసరింప
జేసిన రాచరికం ఒక నీటి బుడగలా బ్రద్దలై
సూర్యంలో కలిసిపోక తప్పదు.

గుణ : గురుదేవా! మమ్మల్ని క్షమించి కటాక్షించండి.

రఘు : హా ! హా! నేనా నిన్ను కటాక్షించి కాపాడేది ;
త్రిభువనాలకు తాను పాలకుణ్ణని చెప్పుకొని గర్వించే
ఒక మహారాజుకు పట్టమహిషివైన నిన్ను కటా
క్షించి కాపాడ గలిగింది నేనా! ఏ మహారాజు
ముందుకు ఆఖరుకు దేవతలూ, బ్రాహ్మణులూ
కూడా...భీ...సిగ్గుచేటు. కాలం ఎంత వక్రత వహిం
చింది. ఈ నికృష్టయుగంలో బ్రాహ్మణ శాపం

రెండవ రంగము

స్థలం : అంతఃపురం

ప్రవేశం : గుణవతి, పరిచారిక

గుణ : ఏమిటి నీవు చెబుతున్నది ? రాణి పంపిన పూజా ద్రవ్యాలను దేవాలయ ద్వారంవద్ద తిరస్కరించారా? ఆ తిరస్కరించిన సాహసికుడికి మెడమీద రెండు తలుపున్నవి కాబోలు. ఎవరా అధముడు ?

పరి : అమ్మా ! ఆ వ్యక్తి పేరు చెప్పడానికి భయపడుతున్నాను.

గుణ : భయమా? నాకంటే ఈరాజ్యంలో నీవు భయపడవలసిన వారెవరు? అతని పేరు చెప్పు ?

పరి : క్షమించాలి.

గుణ : ఎంతలో ఎంత ఆగడం! నిన్నే సాయంత్రమేకదా ఆస్థాన గాయకులూ, కవులూ వచ్చి తమ తమ గాన కావ్య కల్పనతో నన్ను కీర్తించారు. బ్రాహ్మణోత్తములు నన్ను ఆశీర్వాదించారు. సేవకులు మానంగా నమ్రతతో నా ఆజ్ఞలను స్వీకరించారు. ఇంతలో ఇంత విషమ పరిణామమా ? ఈ త్రిపుర రాజ్యం ఒక స్వప్నలోకంగా మారిందా? పరిచారికతో వెంటనే గురుదేవులకు నా సమోవాళాలు చెప్పి వారిని పిలుచుకురా.

పరి : (నిష్క్రమణ.)

(గోవింద్ ప్రవేశం.)

గుణ : ప్రభూ! ఈ ఆగడం విన్నారా? కాళీమాత ఆలయానికి నేను పంపిన బలి ద్రవ్యాలను తిరస్కరించారట.

గోవింద్ : అవును. నాకు తెలుసు.

గుణ : మీకు తెలుసా? తెలిసే ఈ పరాభవాన్ని భరించారా?

గోవింద్ : రాణీ! ఆ నేరస్థుణ్ణి త్షమించవలసిందిగా నిన్ను అర్థిస్తున్నాను.

గుణ : రాజా! మీ హృదయం కరుణా పూరితమైనదనే విషయం నాకు తెలుసు. కాని కరుణ చూపవలసిన సంఘటన కాదిది. ఇటువంటి దురాగతాలను సహించి త్షమించడం బలహీనత. నేరస్థుణ్ణి శిక్షించడానికి మీ కరుణ మీకు అడ్డంవస్తే అతణ్ణి శిక్షించే బాధ్యత నాకు వదలండి. ఆ నేరస్థుని పేరు నాకు చెప్పండి చాలు.

గోవింద్ : నేరస్థుణ్ణి నేనే రాణీ. నీకు బాధ కలిగించడమే నేను చేసిన నేరం.

గుణ : మీ మాటలు నాకు అర్థం కావడంలేదు.

గోవింద్ : నేటినుంచి నా రాజ్యంలో రక్తబలి నిషేధించబడింది.

గుణ : నిషేధించిన దెవరు ?

గోవింద్ : కాళీమాత.

గుణ : కాళీమాత ఆజ్ఞ నివ్వగా ఎవరు విన్నారు ?

గోవింద్ : నేను.

గుణ : మీరా? హాస్యమాడు తన్నారు. సర్వ జగదీశ్వరి
కాళీమాత వినతి పత్రంతో త్రిపుర రాజ ద్వారంలో
నిల్చుందంటారా?

గోవింద్ : వినతి పత్రంతో కాదు కాళీమాత నిల్చున్నది;
కన్నీటితో.

గుణ : రాజా ! మీ రాజ్యం కాళీమాత ఆలయ పరిధి
లోనిది కాదు. కాళీమాత రాజ్యం వేరు. మీ
రాజ్యం వేరు. ఆమె రాజ్యానికి మీ ఆజ్ఞలు పంప
కండి. అది అహంకారమే అవుతుంది.

గోవింద్ : ఆజ్ఞ నిచ్చింది నేను కాదు కాళీమాత.

గుణ : రాజా ! మీ నిర్ణయం మీది కావచ్చు. కాని నా
విశ్వాసానికి అడ్డుచెప్పకండి. నా పూజ నన్ను
చేసుకో నివ్వండి.

గోవింద్ : ఆలయంలో బలిదానాన్ని నిరోధిస్తానని దేవికి
మాటిచ్చాను. నా మాట చెల్లించుకుని తీరాలి.

గుణ : మూడు వందల మేకలను, పోతులను దేవికి సమర్పి
స్తానని నేను వాగ్దానం చేశాను. నా వాగ్దానం నేను
కూడా చెల్లించుకుని తీరాలి.

గోవింద్ : సరే నీ యిష్టం. (నిష్క్రమిస్తాడు)

[రఘుపతి ప్రవేశం]

గుణ : గురుదేవా ! కాళీమాతకు నేను పంపిన బలిద్రవ్యా
లను త్రిప్పిపంపారు.

రఘు : రాణీ! అధమాధముడైన ఒకబిడ్డుకును చేసేపూజకూ,
ఒక మహారాణిచేసే పూజకూ, దేవి దృష్టిలో తేడా
లేదు. ఆమె అన్నిపూజలూ సమదృష్టితో స్వీకరి
స్తుంది. కాని ఈనాడు ఆమెకు అన్నిపూజలూ నిరా
కరింపబడినవి. మహారాజు అహంకారం పర్వతం
వలె పెరిగిపోతున్నది. అతని కోపాగ్ని నేత్రాలు
దేవీ భక్తులందరినీ దగ్ధం చేయడానికి సిద్ధంగా
వున్నవి.

గుణ : గురుదేవా! యీ విషయ పరిణామం మనల్ని ఎక్క
డికి తీసుకుపోతుందో?

రఘు : ఆవిషయం ఆ తల్లికి తెలియవలసిందే. కానీ ఒక
విషయం మాత్రం స్పష్టం. కాళీమాత పవిత్ర
పీఠంపై తన కిలుషిత కాళిమాఛాయను ప్రసరింప
జేసిన రాచరికం ఒక నీటి బుడగలా బ్రద్దలై
శూన్యంలో కలిసిపోక తప్పదు.

గుణ : గురుదేవా! మమ్మల్ని తమించి కటాక్షించండి.

రఘు : హా ! హా! నేనా నిన్ను కటాక్షించి కాపాడేది
త్రిభువనాలకు తాను పాలకుణ్ణని చెప్పకొని గర్వించే
ఒక మహారాజుకు పట్టమహిషివైన నిన్ను కటా
క్షించి కాపాడ గలిగింది నేనా! ఏ మహారాజు
ముందుకు ఆఖరుకు దేవతలూ, బ్రాహ్మణులూ
కూడా...భీ...సిగ్గుచేటు. కాలం ఎంత వక్రత వహిం
చింది. ఈ నికృష్టయుగంలో బ్రాహ్మణ శాసనం

పామై అతడినే తిరిగి కాసు వేస్తున్నది. (యజ్ఞోపవీతాన్ని తెంచుకో బోతాడు.)

గుణ : [వారిస్తూ] గురుదేవా ! నన్ను కరుణించండి.

రఘు : రాణీ ! నా కటాక్షం నీకు కావలెనంటే నీ రాజు అపహరించిన బ్రాహ్మణుల అధికారాలు తిరిగి వారికి ఇచ్చివేయి.

గుణ : గురుదేవా ! తమ అధికారాలు తమ కివ్వడానికి నేనెంతటి దాన్ని. మీరు మీ పూజా కార్యక్రమం ప్రారంభించండి. మిమ్మల్ని ఏ శక్తి నిరోధించలేదు.

రఘు : రాణీ ! కృపాహృదయం నన్ను విముగ్ధుణ్ణి గావిస్తున్నది. నీ శీతల సమాన దృష్టి ప్రసరిస్తే చాలు దేవతలు కూడా పునీతలవుతారు. బ్రాహ్మణులలో అంతరించిన బ్రాహ్మణ్యం తిరిగి పుష్పిస్తుంది. [నిష్క్రమిస్తాడు.]

[గోవింద్ పునః ప్రవేశం.]

గోవింద్ : రాణీ ! నీ ముకుళిత భుకుటి నా హృదయదీప్తిని ఆర్పివేస్తున్నది. నా వైపు ఎందుకలా చూస్తావు ?

గుణ : వెళ్ళండి. ఈ రాజ కుటుంబాన్ని మీ అత్యాచారాలతో నాశనం చేయకండి.

గోవింద్ : స్త్రీ చిరునవ్వు సర్వ పాపాలనూ పరిహరిస్తుంది. స్త్రీ ప్రేమ ఈశ్వర కటాక్షంవలె శీతలమైంది.

గుణ : ఈ మాటలతో నన్ను విసిగించకండి.

గోవింద్ : రాణీ అలాగే వెడతాను. మళ్ళీ ఏనాడు నీవు నన్ను క్షమిస్తావో ఆనాడే తిరిగి వస్తాను.

గుణ : [రాజు పాదాలుపట్టుకొని] స్వామి! నన్ను క్షమించండి. స్త్రీ అభిమానాన్ని అర్థం చేసుకోలేనంతగా మీ హృదయం గడ్డ గట్టుకొని పోయిందా? భగ్ను ప్రేమ ప్రతీకారంగా మారుతుందన్న విషయం మీకు తెలీదా?

గోవింద్ : ప్రియా! నన్ను అపార్థం చేసుకోకు. నీలో నాకు విశ్వాసం పోతే, నాలోనాకు విశ్వాసం పోయినట్లే. మేఘాలు క్షణమాత్ర మైనవే ప్రియా. కాని సూర్యుడు మాత్రం అన్ని వేళలా ప్రకాశిస్తాడు.

గుణ : అవునుప్రభూ! మేఘాలు విచ్చిపోతాయి. ఆవిషయం నాకు తెలుసు. పరమేశ్వరుని ప్రళయ గర్జన మళ్ళీ ఆకాశంలో వినిపిస్తుంది. యుగయుగాలుగా ప్రకాశిస్తున్న భానుతేజం సనాతన సాంప్రదాయాలపై తిరిగి పడుతుంది. రాజా! మీరు ఆజ్ఞాపిస్తే చాలు మళ్ళీ గ్రాహ్మణులకు వారి హక్కులు దక్కుతాయి. దేవికి పూజలు ప్రారంభమౌతాయి.

గోవింద్ : చరాచర ప్రపంచాని కంతా శ్రేయస్సు కలిగించే శాశ్వత ధర్మాన్ని అతిక్రమించే హక్కు గ్రాహ్మణులకు లేదు రాణీ. రక్తం దేవికి ఆహారం ఎన్నటికీ కావాలను, రాజు కేకాదు. రైతుకైనా ధర్మం కాపాడే హక్కున్నది.

గుణ : స్వామి! మీ పాద పద్మముల ముందు సాష్టాంగపడి ప్రార్థిస్తున్నాను. యుగయుగాల ధర్మాన్ని మార్చే హక్కు రాజుకు లేదు. ఆకాశంలాగ, అవని లాగ,

అనిలం లాగ ఆ ధర్మం మానవులందరికీ చెందినది.
 కాని ఈ అనాది ఆచారానికి భంగం కలిగించ
 డానికి మీరు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ప్రభూ! ప్రజలందరి
 తరపున ముకుళిత హస్తాంతో మిమ్మల్ని అగ్నిస్తు
 న్నాను. మీరు ఈ అత్యాచారానికి ఒకటి గట్టికండి.
 సంశయాస్పదమైన ఒక విధికోసం ప్రేమ పూరితమైన
 నా అభ్యర్థనను తోసి వేయకండి.

— తెర —

మూడవ రంగము

స్థలం : దేవీ ఆలయం

ప్రవేశం : రఘుపతి, జై సింగ్, నయన్ రాయ్

రఘు : సేనానీ ! జగన్నాథ పట్ల నీభక్తి ప్రపత్తులు సర్వ జగ
ద్విదితమైనవి.

నయ : మాతృపూజ మా వంశాచారం గురుదేవా. తర
తరాలనుంచి వస్తున్న ఆచారం ఇది.

రఘు : ఈ పవిత్రప్రేమే నీకు అచంచల ధైర్యం కలగ
జేస్తుందిగాక. నీ ఖడ్గాంచలానికి, వజ్రాయుధానికి గల
శక్తిని ప్రసాదిస్తుందిగాక.

నయ : ద్వీజుల ఆశీర్వాదాలు వమ్ముపోవు.

రఘు : నయన్ రాయ్ ! అయితే నా ఆదేశం విను. పెంటనే
నీ సర్వసేనలూ సన్నద్ధం చేయి. జగన్నాథ శత్రువును
విధ్వంసం చేయి.

నయ : ఆ శత్రువు యెవరో సెలవివ్వండి.

రఘు : గోవింద్.

నయ : గోవిందుడు ! మహారాజు !

రఘు : అవును. అతనే. నీ శక్తిని యావత్తు కూడగట్టుకుని
అతణ్ణి నాశనంచేయి.

నయ : గురుదేవా! ఇది సమంజసమైన సలహాకాదు. మీరు
సన్ను పరీక్షిస్తున్నారు.

రఘు : అవును. ఇది నిజంగా పరీక్షే. నీవు నిజంగా ఎవరి సేవకుడనో పరీక్షిస్తున్నాను. సంశయాను, సందేహాను ఆవలడంచు. జగన్మాత ఆదేశం శిరసావహించు. సర్వబంధాలు భేదించు.

నయ : గురుదేవా! నా మనస్సు నిశ్చితంగానే వున్నది. పరమేశ్వరి నన్ను నిలిపిన నా స్థానంలో దృఢంగా నిలుచుంటాను.

రఘు : సేనానీ! నీ ధైర్యం అమోఘం.

నయ : గురుదేవా! ఒక విషయం మటుకు నన్ను ఎంతో కలవర పరుస్తున్నది. తల్లిభక్తులందరిలోకి నేను అధముణ్ణి కాబోలు. కాకుంటే ఈ రాజద్రోహానికి తల్లి నన్నెందుకు నియమిస్తుంది? మానవ విశ్వాసాన్ని పరీక్షించే పరమేశ్వరే నన్ను విశ్వాస ద్రోహానికి నియమిస్తుందా? ఈ రోజు రాజు, రేపు దేవే నేల పాలు కాదా?

జైసింగ్ : ఎంత ఉదాత్తంగా పలికారు సేనాని.

రఘు : రాజు మాతృద్రోహిగా మారాడు. ఆనాడే అతని పట్ల మీ విశ్వాసానికికూడా స్వస్తి చెప్పబడింది.

నయ : గురుదేవా! త్రోవ తెలియని యీసిద్ధాంత రాడ్డాం తాలమహారణ్యంలోకి నన్ను లాగకండి. నాకు తెలిసింది ఒకేత్రోవ. నిర్వికమైన సత్యపథం. ఆ పథంనుంచి ఈ అసముణ్ణి తొలగించకండి. (నిష్క్రమిస్తాడు.)

జైసింగ్: గురుదేవా! మన విశ్వాసమే మనల్ని రక్షిస్తుంది.
 ఇక భయానికి, సంశయానికి తావెక్కడ? ఈ సైని
 కుల సహాయం మన కెందుకు? పరమేశ్వరి ఆదేశం
 పాలించే ధైర్యసైన్యాలు మనలోనే ఉన్నవి. గురు
 దేవా! ఆయుధ ద్వారాలను బాహుటంగా తెరవండి.
 విజయ ధంకాను మ్రోగించండి. ఓ ప్రజలారా!
 పౌరులారా! మాతృభక్తులారా! రండి తండోప
 తండాలుగా రండి. మీకే భయమూ లేదు. దేవిని
 అర్పించండి.

(పౌరుల ప్రవేశం)

మొదటి పౌరుడు : రండి! రండి! దేవి పిలుస్తోంది.

పౌరులు : జగన్మాతకు విజయమగు గాక.

(అంతా కలిసి పాడుతూ సృత్యం చేస్తారు.)

పాట.

జయ జయ మాతా !

నన్న నర్తకీ !

జయ జయ మాతా !

అగ్ని జ్వాలా జాహర్వా !

జయ జయ మాతా !

జైసింగ్: చూచారా! మహారాణి పంపిన బలి పశువులను

సేవకులు తోలుకుని వస్తున్నారు.

పౌరులు: జైమాతా ! జై మహారాణీ !

రఘు : జైసింగ్ ! త్వరగా పూజా ద్రవ్యాలన్నీ సిద్ధం చేయి.
పూజ ప్రారంభిస్తాను.

జైసింగ్ : అంతా సిద్ధంచేశాను గురుదేవా.

రఘు : ఒక సేవకుణ్ణి పంపి సక్షత రాకుమారుణ్ణి పిలువసంపు.
(జైసింగ్ సమ్మతిమిస్తాడు. పౌరులు విజయ గీతాలు
పాడుతూ నృత్యం చేస్తారు)

(గోవింద్ ప్రవేశం.)

గోవింద్ : రఘుపతీ ! ఇక నీ ఆర్భాటం చాలించు. నా ఆజ్ఞ
ధిక్కరిస్తావా ?

రఘు : అవును.

గోవింద్ : అయితే నీకు దేశ బహిష్కారం తప్పదు.

రఘు : నాకా ? దేశ బహిష్కారమా ? రాజమకుటం నేల
పాతైన రాజ్యమే నా రాజ్యం. పౌరులారా ! రాజు
మాట చెవిన పెట్టకండి బలీ పశువును తీసుకుని
రండి.

(పౌరులు తప్పెటలూ, తాళాలు మ్రోగిస్తారు.)

గోవింద్ : ఆపండి. (సేవకులతో) నా సేనానిని పిలువండి.
రఘుపతీ ! నా సేనలను పిలిచేటంత వరకు పరిస్థితులు
విషమింప జేస్తున్నావు.

రఘు : ఓరి నా స్తికుడా! ఎంత అత్యాచారానికి పాపాడు
తున్నావు. బ్రాహ్మణుని కోపమూ, శాపమూ దుర్ని
వార్యాలన్న విషయం గమనించలేకుండా వున్నావు.

పనిత్ర బ్రాహ్మణ కోపాగ్ని జ్వాలలు నా హృదయ
హోమాగ్ని గుండాన్ని భేదించుకొని వచ్చి నిన్నూ,
నీ సింహాసనాన్ని దగ్ధపటలం చేస్తాయి. నా శాపమే
విఫలమయితే నేనీ వేదశాస్త్రాలను, బ్రాహ్మణ్యాన్ని,
ఈ ఆచార సంప్రదాయాలను గంగలో కలుపుతాను.
(నయన్ రాయ్, చందపాలులు ప్రవేశిస్తారు.)

గోవింద్ : సేనానీ ! నీ సైన్యంతో సహా ఆలయ ప్రాంగ
ణంలో నిల్చుని బలిదానం నిరోధించు.

నయ : క్షమించండి మహారాజా ! తమ సేవకుడు ఈ ఆలయ
ప్రాకారంలో అశక్తుడు.

గోవింద్ : సేనానీ ! నా ఆజ్ఞలు ప్రశ్నించడం నీవంతు కాదు,
నా ఆజ్ఞలను శిరసావహించడమే నీ ధర్మం. నా ఆజ్ఞల
మంచిచెడ్డలు నాకు సంబంధించినవి.

నయ : రాజా ! నేను తమ సేవకుణ్ణి. కాని నేను ఒక మాన
ప్రణ్ణికూడా. నాకు మతం, సంప్రదాయం. ఆచారం
పున్నవి. నాపై రాజేకాదు దేవుడుకూడా అధికారి.

గోవింద్ : సేనానీ ! అయితే నీ ఖడ్గాన్ని చందపాలుడికి సమ
ర్పించు. ఆతడు ఆలయం రక్త పంకీలం కాకుండా
రక్షిస్తాడు.

నయ : ప్రభూ ! నా ఖడ్గాన్ని చందపాలుని కెందుకు సమర్పిం
చాలి ? ఈ ఖడ్గానికీ నానూ తర తరాల సంబంధం
ఉన్నది. మీ పూర్వులు ఈ ఖడ్గాన్ని నా కిచ్చారు.
మీరు కావాలంటే ఈ ఖడ్గాన్ని తిరిగి మీకే సమర్పి
స్తాను. వీర స్వర్గాన్ని అలంకరించి ఉన్న ఓ పితృ దేవ

తలారా ! మీరు సాక్షులుగా ధైర్య విశ్వాసాలకు
 చిహ్నమైన ఈ కరవాలాన్ని తిరిగి నారాజుకు సమ
 ర్పిస్తున్నాను. (కరవాలాన్ని సమర్పించి నిష్క్రమిస్తాడు)
 రఘు : బ్రాహ్మణ శాప ప్రభావం అప్పుడే పని చేయడం
 ప్రారంభించింది. .

(జై సింగ్ ప్రవేశం)

జై సింగ్ : బలి పూజకు వశువులు సిద్ధంగా వున్నవి.

గోవింద్ : బలి పూజ ! ఎవరికి ?

జై సింగ్ : రాజా ! నా ప్రార్థన ఆలకించండి. నా త్రోవకు
 అడ్డం రాకండి. (రాజుకు మోకరిల్లుతాడు)

రఘు : సిగ్గుచేటు, జై సింగ్ ! లే. నీవు మోకరిల్లు వలసిన
 స్థానం ఇది. (తన పాదాలు చూపుతూ) అదికాదు.
 (రాజుపాదాలు చూపుతూ) నెరివాడా ! ఈశ్వర
 సేవకు రాజు ఆమోదం అవసరమా ? పూజా మంది
 రాసికి వెడదాం రా ! ఎవరు అవరోధించ గలరో
 చూస్తాను. [ఇరువురూ నిష్క్రమిస్తారు.]

[అపర్ణ ప్రవేశిస్తుంది.]

అపర్ణ : జై సింగ్ ! జై సింగ్ ! [పిలుస్తుంది] ఏకీ జై సింగ్ ?
 ఎక్కడికి వెళ్ళాడు ? [కాళీమాత విగ్రహంపై పు
 చూస్తు] తల్లీ ! శిలామూర్తివైన నీవు తప్ప ఇక్కడ
 మరెవరూ లేరా ? పెదవి విప్పి ఒక్క పలుకుకూడా

పలకకుండా నీవు మా ప్రయతమపదార్థాలన్నీ అపహరిస్తావు ? ప్రేమకోసం, ఆదరం కోసం మేము అరులు చాస్తాము. కాని మాపై ఒక్క ప్రేమ బిందువైనా వర్షించదు. నీవు కోరకుండానే ప్రేమ నిన్ను ఆశ్రయిస్తుంది. ఆ ప్రేమంతా నీవు సమాధిలో భూస్థాపితం చేసి ఎవరికి అందకుండా దాస్తావు. జై సింగ్ ! ఇటువంటి మాతృదేవివద్ద నీకుదారికే సుఖం ఏమిటి ?

[రఘుపతి ప్రవేశం]

రఘు : అమ్మాయి ! ఎవరు నీవు ?

అపర్ణ : నేనొక బిచ్చగత్తెను. జై సింగ్ కోసం వచ్చాను.

రఘు : వెంటనే ఇక్కడినుంచి వెళ్ళిపో. జై సింగ్ హృదయాన్ని దేవి హృదయాన్నుంచి దొంగిలించడానికి ఈ ఆటయాన్ని పిశాచిలా నెంటాడుతున్నావు.

అపర్ణ : దేవి నన్ను చూచి భయపడవలసిన అవసరం యేముంది ? నేనే ఆవిడను చూచి భయపడాలి.

[వెళుతుంది]

[జై సింగ్, సత్తత్రకుడు ప్రవేశం]

సత్త : గురుదేవా ! నన్ను పిలువనంపారట.

రఘు : సత్తత్రా ! జగన్మాత గతరాత్రి నాకు స్వప్నంలో కనుపించి ఒక్క వారంరోజులలో నీవు మహారాజువవు తావని చెప్పింది.

నక్ష : నిజంగా !

రఘు : అవును. నీకు రాజయోగం వుంది.

నక్ష : నమ్మలేకుండా ఉన్నాను.

రఘు : నా మాటల్లో నీకు సమ్మతం లేదా ?

నక్ష : నమ్మకూడదని కాదు స్వామీ. ఒకవేళ నమ్మామను
కోండి. తీరా నేను రాజును కాకపోతే.

రఘు : లేదు. నీవు తప్పకుండా రాజువవుతావు.

నక్ష : అదెలా సాధ్యం చెప్పండి.

రఘు : దేవిత్వపుటి రాజు నెత్తురు కోరుతూవుంది.

నక్ష : రాజు నెత్తురా ?

రఘు : అవును. రాజు నెత్తురే. నీవు రాజువు కావాలంటే
ఆ నెత్తురును నీవు దేవికి సమర్పించాలి.

నక్ష : ఆ నెత్తురు ఎక్కడ దొరకుతుంది స్వామీ !

రఘు : మూర్ఖుడా ! ఎక్కడ దొరకడం ఏమిటి ? గోవిందుడు
లేడూ-రాజు, అతడిని రహస్యంగా చంపు. ఆ నెత్తురు
చల్లారక ముందే బలిపీఠం వద్దకు వెళ్ళి దేవికి సమ
ర్పించు.

నక్ష : గోవిందుడు నా సోదరుడే స్వామీ. అతడిని నేను
ఎలా చంపగలను ?

రఘు : వెర్రివాడా! నీవు చేయనున్న పూజ అన్ని పూజలలోకి
ఉత్తమమైంది.

నక్ష : కాని గురుదేవా ! నేనా పనిచేయలేను నన్ను ఇలా
బ్రతక నివ్వండి. చాలు.

రఘు : నీవు తప్పించుకోలేవు నక్షత్రా. ఇది దేవి ఆజ్ఞ. రాజ
రక్షంకోసం ఆమె నాలుకను చాస్తోంది. నీవు బ్రతక
డమో, నీ అన్న బ్రతకడమో నీవు తేల్చుకోవాలి.

నక్ష : నన్ను కరుణించండి స్వామీ. నా చేత ఈ అత్యా
చారం చేయించకండి.

రఘు : దేవి ఆజ్ఞను శిరసావహించేవరకు నీకు శాంతి, స్వేచ్ఛా
వుండవు.

నక్ష : నాకు మార్గం చెప్పండి.

రఘు : వేచి వుండు. సమయం వచ్చినపుడు చెబుతాను,
ఇప్పుడు వెళ్లు.

నక్ష : (వెడతాడు.)

జైసింగ్ : గురుదేవా ! ఏమిటి పైపరీత్యం. కరుణామయికాళీ
మాత ఇలా ఆజ్ఞాపించిందా ? భాతృహత్యను ఆదే
శించిందా ?

రఘు : ఇంతకన్న మరి గత్యంతరం లేదు.

జైసింగ్ : గత్యంతరమా ! (దేవిని ఉద్దేశించి) తల్లీ ! నీకు
రాజు నెత్తుడు కావాబంటు నీవే నీ కరవా...తో
రాజు శిరస్సును సరికివేయ కూడదా ? దొంగతనంగా
ఈ అత్యాచారానికి ఒడిగట్టవలసి వచ్చిందా ? ఎంతటి
ఘోరపాపం.

రఘు : జైసింగ్ ! నీవు పాపపుణ్యాలను గురించి ఉపన్యసిస్తు
న్నావేమిటి ? పాపమంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా?

జైసింగ్ : మీవద్ద గ్రేర్చిన విషయాలే గురుదేవా!

రఘు : అయితే పాపమంటే ఏమిటో మళ్ళీ జెబుతాను విను. నిజానికి పాపమనే దానికి అర్థమేమీలేదు. చంపడమంటే చంపడమే అది పాపముకాదు. పుణ్యమూ కాదు. కోటానుకోట్ల హత్యల ఫలితమే ఈ నాటి ఈ నాగరికత. కాలదేవత మానవచరిత్రను రక్తాక్షరాలతోనే రచించింది జైసింగ్. హింస జంతు సహజం. విశ్వంలో సర్వత్రా హింస ఉన్నది. అడవుల్లో, నగరాలలో, పల్లెలలో, పిచ్చుకల గూళ్ళలో, చీమల పుట్టిల్లలో సర్వత్రా హింసవ్యాపించి ఉన్నది. లోకములో ఈ హింసాచక్రం అనాదినుంచి అవిచ్ఛిన్నంగా తిరుగుతూ ఉన్నది, ప్రాణరక్షణార్థం మానవుడుహింస చేశాడు. వినోదార్థం మానవుడు హింస చేశాడు. అనుక్షణ పరిణామ రూపమైన కాలప్రవాహానికి ప్రతినిధి అయిన కాలీమాత దాహతప్త జిహ్వంచరిం లోకి, ఆ దేవి హస్తంలోని రక్తపాత్రలోకి, ఈ లోకంలోని అరుణారుణ జీవనరక్తం యావత్ప్రాదాక్షా సవవాహినివలె అన్ని వేళలో, అన్నియుగాలలో ప్రవహిస్తూనే వచ్చేంది.

జైసింగ్ : ఇక చెప్పకండి గురుదేవ్ ! అయితే ఈ ప్రేమ, ఈ కరుణ, ఈ ఆదరం, అనురాగం, ఈ మహత్తర మానవాదర్శాలన్నీ మాయాకల్పితాలేనా ! వినాశ దాహం ఒక్కటే సత్యమా ! గురుదేవ్ ! మీరు నా హృదయాన్ని పరీక్షిస్తున్నారు. నా హృదయంలో చెరలాట మాడుతున్నారు. చూడండి. ఆ దేవి నైపు

చూడండి. ఆమె పరిహాస సూచకంగా చిరునవ్వు
 నవ్వుతూ నా వైపుచూస్తున్నది. తల్లీ ! రక్తపాన
 ప్రియా ! నా రుధిరాన్ని నీకు సమర్పించనా ? ఈ
 కరవాలాంచలంతో నా హృదయాన్ని బేసించి ఈ
 క్షుద్రజీవితానికి శాశ్వతసమాప్తి చెప్పనా ? తల్లీ !
 ఈ సరాలలో ప్రవహించే ఈ చెత్తుకు అంతటి తీయ
 దనం ఉన్నదా ? తల్లీ ! తల్లీ ! (మళ్ళీ గుం పతివైపు
 చూచి) గురుదేవ్ ! నన్ను పిలిచారా ? నా హృద
 యాన్ని క్షోభింప చేయడానికి సహస్ర విధాలుగా
 విచ్ఛిన్నం చేయడానికి మీరలా మాట్లాడారు. కాని
 జగన్నాథ ప్రేమమూర్తి గురుదేవా. ఆమె రాజరుధి
 రము కోరను.

రఘు : అయితే బలిపుజను ఆశ్రయే.

జై సింగ్ : అవును స్వామీ! బలిపూజ ఆశ్రయే వలసిందే...

లేదు స్వామీ... నన్ను క్షమించండి. పాపపుణ్యాల
 నిర్దేశించ వలసింది మీరు. నేను క్షామ. మానవ
 హృదయ ధర్మాలుకూ, శాస్త్ర ధర్మాలుకూ భేదం
 ఉన్నది. మానవచక్షువులు తమకాంతితో తాము
 చూడలేవు. కాంతిని అరువు తెచ్చుకుంటాయి. నా
 అజ్ఞానాన్ని క్షమించండి గురుదేవ్. జగన్నాథ నిజంగా
 రాజ రుధిరాన్ని కోరుతూఉందా ? నిజం చెప్పండి.

రఘు : వెరివాడా ! నాలో నీకు విశ్వాసం లేదా ?

జై సింగ్ : గురుదేవ్ ! తమలోనా — నాకు విశ్వాసం
 నశించడమా ! నా సర్వస్వం తమరే. దేవి రాజరుధి

రాన్నే కోరితే ఆ రుధిరం తెచ్చి దేవికి అభిషేకిస్తాను.
కాని భాతృహత్యను మాత్రం నేను అంగీకరించను.

రఘు : పరమేశ్వరి ఆదేశాన్ని నిర్వర్తించడం పాపంకాదు.
జైసింగ్ : నిజమే. ఆపుణ్యం నాకే దక్కనివ్వండి.

రఘు : కుర్రవాడా ! నీ బాల్యంనుంచి నిన్ను నేను చేతు
లారా పెంచాను. ఇప్పుడు నీవు నా చేతులు జారి
పోతే నేను నవ్వించగలనా ?

జైసింగ్ : నక్షత్రాన్ని తన వాద్దాననుంచి విముక్తిచెయ్యండి
గురుదేవ్.

రఘు : కానీ ఆలోచించి రేపు నిర్ణయిస్తాను. (వెడతాడు.)

జైసింగ్ : ఎంత భయంకరమైన దైనా కావచ్చు. ఆలోచన
కన్న ఆచరణ గొప్పది. ఆచరణ మందగించినప్పుడే
ఆలోచనలు, సందేహాలు, సంశయాలు. గురుదేవ్ ,
మీరు చెప్పింది అక్షరాలా నిజం. సత్యం పలికారు
మీరు. హత్య పాపంకాదు. భాతృహత్య పాపం
కాదు. రాజహత్యకూడా పాపంకాదు. పౌరులారా !
ఎక్కడికి వెడుతున్నారు ? నిషిచ్యురంలో ఉత్సవానికా?
నృత్యగాన వినోదాల ఆనందించడానికి వెడుతున్నారు.
ఓహో ! నేనూ వస్తాను మీతో.

(రఘుపతి ప్రవేశం.)

రఘు : జైసింగ్!

జైసింగ్ : మీరెవరో నాకు తెలియదు. నన్ను ఈ జన ప్రవాహంతో కొట్టుకుని పోనివ్వండి. నన్ను ఆపు చేయకండి.

రఘు : జైసింగ్.

జైసింగ్ : గురుదేవ్ ! నన్ను ఆపుచేయకండి. నా పథం నా ముందు స్పష్టంగా కన్పిస్తోంది. చేతిలో బిక్షాపాత్రతో, బిచ్చగతై ప్రేయసిగా దిగంతాలవరకూ నడచి పోతాను. అడవులు దాటి, కోటలు దాటి, నదులూ, కొండలూ, వాగులూదాటి, సగరాలు దాటి మేము ఈ ప్రపంచాంచలానికి చేరుకుంటాము. అక్కడ ఈ ధర్మాలూ, శాసనాలూ, జీవనసంకుల కల్లోలాలూ వుండవు. అక్కడ చిర ప్రశాంతి, విశ్రాంతి, ఈ శాస్త్రాలూ, ఈ ఉపదేశాలూ, ఈ గురువులూ, బోధలూ...వీటికి అర్థం ఏమిటి? గురుదేవ్ ! ఏమిటి మాట్లాడుతున్నారు? ఏమో ! ఇది కలా? నిజమా? ఇది కల. అదుగోండి! అది ఒక్కటే నిజం. అక్కడ అచంచలంగా నిల్చున్న కాళీమాత భయంకరమూర్తి. గురుదేవ్ ! ఆజ్ఞ నివ్వండి. ఏమన్నాను మీ ఆజ్ఞ? అవును. ఆ... ఆ... ఆ ఆజ్ఞను నేను మరిచాననుకుంటున్నారా? మరవలేదు. మీ ఆదేశాన్ని కత్తి నూరినట్లుగా నా మనోఫలకంపై పదునుపెతుతూ ఉన్నాను. గురుదేవ్ ! అదొక్కటేనా మీ ఆజ్ఞ? ఇంకా మీ ఆజ్ఞ లేవైనా వున్నవా?

రఘు : బాబూ! నిన్ను నేనెంతగా ప్రేమిస్తున్నానో నీకు తెలుసా ?

జైసింఘ్ : గురుదేవ్ ! ప్రేమనుగురించి నాతో చెప్పకండి. ధర్మమే నాకు ముఖ్యం. ప్రేమ పచ్చని పచ్చికలాగ వృక్షాలవలె, జీవన సంగీతంవలె, లోకం ఉపరిభాగానికి మాత్రమే సంబంధించింది. స్వప్నంలావచ్చి స్వప్నంలా అదృశ్యమైపోతుంది ప్రేమ. కాని ఈ భువన భవన గర్భంలో పునాదిరాయిలా అచంచలంగా వుండేది ధర్మం.

(ఇద్దరూ నిష్క్రమిస్తారు.)

(గోవిందుడూ, చంద్రపాలుకూ ప్రవేశిస్తారు.)

చంద : రాజా! మీరు జాగరూకులై వుండడం అవసరం.

గోవింద్ : అంటే ?

చంద : మిమ్మల్ని హత్యచేయడానికి కుట్ర జరుగుతున్నట్టు ఒక ఎదింతి విన్నాను.

గోవింద్ : నా ప్రాణంతో ఎవరికి అవసరం వచ్చింది ?

చంద : రాజా ! ఆ వ్యక్తి పేరు చెప్పడానికి నేను సంకోచిస్తున్నాను. నక్షత్ర రాకుమారుడు.

గోవింద్ : నక్షత్రుడా ?

చంద : అవును. మీరు ధీరం దేవికి సమర్పిస్తానని అతడు రఘు పతికి వాగ్దానం చేశాడు.

గోవింద్: దేవికి నా రుధిరం సమర్పిస్తే అది మంచిదే
చంద్ పాల్. అంతకన్న మానవుడు కాంక్షించవలసింది
ఏమున్నది? నీ విక వెళ్లు.

చంద : (వెళతాడు.)

గోవింద్: (కాళీమాత విగ్రహాన్ని ఉద్దేశించి) దేవీ! ఈ పుష్పాలు
స్వీకరించు. నీ భక్తులకు శాంతి ప్రసాదించు. తల్లీ!
యీ లోకంలో బలహీనులు మరింత నిస్సహాయులుగా
ఉన్నారు. బలవంతులు మరింత క్రౌర్యం చూపు
తున్నారు. ఆశకు అంతులేదు. హృదయం లేదు.
అజ్ఞానం గ్రుడ్డిది. దురహంకారం నిర్దయగా అల్ప
జీవులను తన కాళ్ళక్రింద నలిపివేస్తూ ఉంది. మాతా!
నీవు ప్రళయదారుణ ఖడ్గాన్ని ఝళిపించి రుధిర
దాహంతో పెదవులు అప్పళించకు. అన్నదమ్ములమధ్య
భార్యా భర్తలమధ్య చిచ్చు రగల్చకు. నాకు అత్యంద
ప్రియతముడైన నా సోదరునిచేత నన్ను చంపించడమే
నీ అభీష్టమయితే, నీ అభీష్టమే నెరవేరనీ తల్లీ. పాపం
పండితేనే కాని రాని నశించిపోదు. ఒకరాజు రుధిరం
అతని తమ్ముడే నేలరాలిస్తే అంతటితో ఇన్నాళ్ళూ
అమృత మూర్తిగా ప్రజలను మధ్య పెడుతున్న రక్త
దాహ పిశాచి ఒక్కమారు తన ముసుగును తొల
గించి నిజ స్వరూపం ప్రకటిస్తుంది. ఇదే నీ అభీష్ట
మయితే దేవీ! నీ అభీష్టానికి తలవంచుతున్నాను.

(జైసింగ్ ప్రవేశం.)

జైసింగ్: చెప్పుతల్లీ! నీవు నిజంగా, రాజకుధిరం కోరుతున్నావా? నిజంగా నీవు రాజకుధిరం కోరుతున్నావుంటే నీ స్వీయకంతస్వరంతో ఆదేశించు తల్లీ, ఆ కుధిరాన్ని నీకు సమర్పిస్తాను.

ఒక కంతస్వరం : అవును. నాకు రాజకుధిరం కావాలి.

జైసింగ్: విన్నారా రాజా! దేవి ఆదేశం. ఇక మీ కడపటి ప్రార్థన చేయండి. తుదిక్షణం ఆసన్నమైంది.

గోవింద్: అలా నీ వెందుకు భావిస్తున్నావు జైసింగ్ ?

జైసింగ్: మీరు దేవి ఆదేశం వినలేదా ?

గోవింద్: అది దేవి కంతస్వరం కాదు. నాకు సుపరిచితమైన రఘుపతి కంతస్వరం.

జైసింగ్: రఘు పతి కంతస్వరమా అది ? కాదు మహారాజా? నన్ను ఒక సంశయమునుంచి మరొక సంశయంలోకి లాగకండి. గురుదేవుని కంతస్వరమైనా, జగన్నాథ కంతస్వరమైనా ఒకటే. (ఖడ్గందూసి అవతల విసిరి వేస్తాడు) మాతా! నీ బిడ్డల ఆక్రందనలు ఆలకించు తల్లీ. ఇక పూజతోనే నీ అర్చన. రక్తబలికి స్వస్తి. ఈ రక్తాశోకాలు చూడు తల్లీ. ఈ పుష్పాలుకూడా రక్తరంజితంగా ఉన్నవి. తన బిడ్డల రక్తబలిని కాంచ లేక బాధాతప్తమైన పృథ్వీమాత హృదయం గర్భం చీల్చుకుని ప్రసవించిన పూజాపుష్పాలు తల్లీ ఇవి. ఈ పుష్పాలు స్వీకరించు. తల్లీ! ఈ పుష్పాలు స్వీకరించి తీరాలి నీవు. రక్తదాహంతో ఇక నీవు

నాలుక చాస్తే నేను సహించను. నీ ఆగ్రహానికి భయపడను. నీ ఆగ్రహాన్ని ధిక్కరిస్తాను. ఇకనుంచి నీకు రక్తతర్పణం సాగదు. నీ నేత్రాలు క్రోధారుణాగ్నులు వర్షించవచ్చుగాక. నీవు నీ ఖడ్గం ఝళిపించి సర్వ ప్రపంచాన్ని విధ్వసం చేయవచ్చుగాక, కాని నేను నీకు తలవంచను తల్లీ. రాజా ! ఇక నీవు వెళ్లు. (గోవిందుడు వెడతాడు.) అయ్యో ! ఒక్కక్షణంలో నా విద్యుత్తథర్మాన్ని మరచిపోయానే. నా జగన్మాతనూ, నా గురుదేవుణ్ణి పోగొట్టుకున్నానే.

[రఘుపతి ప్రవేశం]

రఘు : అంతావిన్నాను. ద్రోహీ! ఎంతపని చేశావు? గురు ద్రోహం చేశావు.

జైసింగ్ : నన్ను శిక్షించండి గురుదేవ్.

రఘు : నీకేశిక్ష విధించమంటావు జైసింగ్ ?

జైసింగ్ : నా ప్రాణాలు గైకొనండి.

రఘు : అదిఒక శిక్షకాదు జైసింగ్. దేవి పాదాలు స్పృశించి ప్రమాణం చేయి.

జైసింగ్ : చెప్పండిగురుదేవ్. (దేవిపాదాలు స్పృశిస్తాడు.)

రఘు : అర్థరాత్రిలోగా రాజును చంపి అతనిగర్తం తెచ్చి దేవి పీఠంపై సమర్పిస్తానని వాగ్దానం చేయి.

జైసింగ్ : అర్థరాత్రిలోగా రాజును చంపి రాజు రుధిరం తెచ్చి ఆరుధిర స్రవంతిని దేవికి సమర్పిస్తాను. (తెర)

నా లు గ వ రం గం

ప్రదేశం : అతఃపురం

ప్రవేశం : రాణి గుణవతి

గుణ : ఇక లాభంలేదు. నా యత్నాలన్నీ విఫలమైనాయి. ఒకనాటికి కాకపోతే ఒకనాటికై నా ఆయన తనమనస్సు మార్చుకోలేడా అని ఆశించాను. ఆడదాన్ని..... మోసపోయినాను. చివరకు నీం చేయగలిగాను ? కోపించి ఊరుకున్నాను. స్త్రీకోపం వజ్రం మెరుపు వంటిది. తళుక్కున మెరుస్తుంది. కాని తాకితే కాలదు. ఒక పిడుగువంటి శక్తితో నాకోపం రాజ వంశాన్ని దగ్ధభూతం చేస్తే ఎంత బాగుండును.

[ధృవుడు (ఒకబాలుడు) ప్రవేశిస్తాడు]

గుణ : ఎక్కడికీ ?

ధృవ : రాజుగారు పిలిచారు. (వెడతాడు)

గుణ : రాజుగారి గారాబు పెంపుడుబిడ్డ వెదుతన్నాడు పుట్టని నా శిశువులపై రాజులోని తండ్రీప్రేమనుదొంగి లించినవాడు. కాళిమాతా ! నీ సృష్టి అనంతం అద్భుతం. తల్లీ ! ఒక్క పసికాయను నా కడుపున కాయించు. నీవు ఏది కోరితే దాన్ని ఇస్తాను.

(నక్షత్రుడు ప్రవేశం)

గుణ : నక్షత్రా ! ఏమిటలా వెనకడుగు వేశావు ? నేను స్త్రీని.
నిరాయుధను. నేను నీకంత భయంకరింగా కనిపిస్తు
న్నానా ?

నక్ష : నన్ను మాట్లాడించకు.

గుణ : ఏం ?

నక్ష : నాకు రాజు కావాలని లేదు.

గుణ : కావచ్చు. కాని నీకింత ఉద్రేకం ఎందుకు ?

నక్ష : రాజు చిరంజీవిగా ఉండుగాక, నేనే ఇలా రాకుమా
రుడుగా మరణిస్తాను.

గుణ : మరణిస్తే త్వరగా మరణించు. నిన్ను ఎవరు వద్ద
న్నారు?

నక్ష : అలాకోప్పడకు. నన్ను ఏం చెయ్యకుంటావో చెప్పు.

గుణ : ఒక దొంగ నీ కిరీటం దొంగిలించడానికి కాచుకొని
ఉన్నాడు. వాణ్ణి తొలగించు. నేను చెబుతున్నది
నీకు అర్థమవుతున్నదా ?

నక్ష : ఆ, అన్నీ అర్థమయ్యాయి. ఒక్క దొంగమాత్రం
ఎవరో అర్థం కావడంలేదు.

గుణ : ఆకుర్రవాడు ధృవుడు. చూడు, ఆ కుర్రవాణ్ణి
రాజుగారు కన్నకొడుకును పెంచినట్లుగా పెంచు

తున్నారు. వాడు పెరిగి పెరిగి పెద్దవాడై రాజుగారి కిరీటాన్ని నెత్తిన పెట్టుకుంటాడు.

నక్ష : అవును. నేనుకూడా ఈ విషయాన్ని చాలాసార్లు అనుకున్నాను. అప్పుడప్పుడూ మా అన్నయ్య ఆ అబ్బాయిని ఆడిస్తూ కిరీటం వాడి నెత్తిమీద పెట్టడం కూడా చూచాను.

గుణ : కిరీటంతో చెరలాటం నిప్పుతో చెరలాటమే. ఈ చెరలాటాన్ని నీవు ఆపుచేయకపోతే నీతోనే అతడు చెరలాట మాడుతాడు.

నక్ష : అవునవును. నిజం.

గుణ : అతడిని కాళీమాతకు సమర్పించు. కాళీమాత రక్త దాహంతో నాలుకలు చాస్తూ ఉంది.

నక్ష : కానీండి - వదినగారూ! అది నాపని కాదు.

గుణ : మోళ్లుడా! కాళీమాత అతృప్తురాలుగా ఉన్నంత కాలం నీకు షేమంపున్నదా? ఆమెకు రక్తతృణం చేయి. నిన్ను నీవు రక్షించుకో.

నక్ష : కాని, ఆమె కోరుతున్నది రాజ రుధిరం. సామాన్యుని రక్తం కాదు.

గుణ : ఈ విషయం నీ కెలా తెలిసింది ?

నక్ష : దేవి తన రహస్య వాంఛలను అందించే ఒకవ్యక్తి ద్వారా తెలుసుకున్నాను.

గుణ : అయితే ఆ కుర్రవాడిని చంపి అతని రక్తాన్ని దేవికి సమర్పించు ఆ అబ్బాయి రక్తాన్ని తన రక్తకంటే కూడా విలువగా చూచుకుంటాడు రాజు.

నక్ష : ఆ, ఆ, నాకు అర్థమైంది.

గుణ: ఆలస్యం చేయకు వెంటనే వెళ్ళు. ఆ కుర్రవాడు ఎంతోదూరం వెళ్ళి ఉండడు. కాని ఒక విషయం మాత్రం మరచిపోకు. అతని రక్తం నా పేరిట దేవికి సమర్పించు.

నక్ష : ఓ, అలాగే.

గుణ: నేనుపంపిన బలిద్రవ్యాలను రాజభటులు ఆలయద్వారంలో నిరోధించరు. దేవికి నా క్షమాపణలుచెప్పు.

[తెర]

పదవరంగం

ప్రదేశం : దేవీ ఆలయం.

ప్రవేశం : జైసింగ్

జైసింగ్ ; దేవీ ! నా కలలన్నీ మట్టిపాలు చేశావు. ఇక మిగిలిందేమిటి ? వెలుగంతా అస్తమించిపోయింది. మినుకు మినుకుమనే సంధ్యాతారలలో ఎక్కడైనా రవంత వెలుగు మిగిలిందేమో. దేవీ ! నా మొరకు జవాబు చెప్పవూ ? నాలో విశ్వాసం కలిగించవూ ? “కుమారా ! నేనున్నాను. నేను మిథ్యకాను,” అని ఒక్కమాట అను తల్లీ. చాలు. లేదు, లేదు. దేవి లేదు. అంతా అబద్ధం, ఓ మిథ్యామూర్తి ! ఈ జైసింగును కరుణించు. అతడి కోసమైనా నీవు సత్యరూపం ధరించు. తల్లీ ! నీవు ఇంతటిమిథ్యామూర్తివా ? నా ప్రేమ, నాభక్తి, నా విశ్వాసం నీమాయాశూన్యతలో అణుమాత్రమైనా జీవప్రకంపం కలగజేయడం లేదా ? ఓరి వెర్రివాడా ! ఎవరికోసం ఈ యాతన ? ఎవరికోసం నీ జీవనపాత్రికను ఒకబోసుకున్నావు ? అయ్యో, చివరకు ఒక్క జీవనబిందువుకూడా మిగలకుండాఒకబోసుకున్నావే. ఎంతవెర్రి ! ఎవరికోసం ? సమాధానం చెప్పని ఈ మానశూన్యమూర్తికోసమా ? సత్యరహిత, అర్థ రహిత, కరుణా రహిత, మాతృతా రహితమైన ఈ కరుణ శిలామూర్తికోసమా ? గుండె బండగా మారిన ఈ తల్లి కోసమా ?

అపర్ణ ప్రవేశం.)

జైసింగు : మళ్ళీ ఎచ్చావా ? ఎంత వెర్రిదానివి నీవు ? నిన్ను వారు తరిమివేస్తూ ఉంటే మళ్ళీ ఈ ఆలయానికి ఎందుకు వస్తావు తల్లి. అవును. నీవు సత్య స్వరూపిణివి. సత్యాన్ని ఎవరూ తరిమివేయలేరు. సత్యం అజేయం. ఈ గుళ్ళల్లో, గోపురాల్లో అర్ధ రహితమైన అపత్యాన్ని ప్రతిష్ఠించి పూజిస్తాము, అపర్ణా : ఇలారా. నన్ను వదలకు విడిచి పెళ్ళకు. ఇలారా, నా దగ్గర కూచో. (అపర్ణ వచ్చి అతని దగ్గర కూచుంటుంది.) చిట్టి తల్లి ! అలా విచారంగా ఉన్నావేం? దేవతకాని దేవత ఎవరో నిన్ను దయ చూడలేదా ? కాని మనం బ్రతికే ఈ చిన్న ప్రపంచంలో, మనం బ్రతికే ఈ చిన్నబ్రతులో దేవుళ్ళతో మనకు అవసరం ఉందా తల్లి ? దేవుళ్ళు లేకుండా మానవులు అనుబంధంతో, అనురాగంతో జీవించలేరా ? దేవుళ్ళు మనకెందుకుతల్లి ! దేవుళ్ళు రక్తం కోరుతారు. రక్తంపై ఆశతోనే వారు తమస్వర్గాన్ని వీడి పృథ్విస్థలానికి దిగివచ్చారు. స్వర్గంలో మనుష్యులూ, జంతువులూ ఉండరుకదూ. తల్లి ! అంతా కల్లి. కాళీమాత కల్లి.

అపర్ణ : అయితే యీ ఆలయాన్ని వీడిరా. నాతో రా, వెడదాం.

జైసింగు ; ఈ ఆలయం వీడిరానా ? అలాగే వస్తాను తల్లి. వెడదాం పద. అపర్ణా ! అయ్యో హృదయం ఎంత

రాయిచేసుకున్నా ఈ కాళీ మాతను వీడి రాలే
కున్నానే, కానీ, వస్తాను. ఇలారా తల్లి. నా
దగ్గరకు కా. నాచెప్పునా ఏదైనా చల్లటి మాటలు
చెప్పు, మృత్యువుచుసైతం శీతలంచేసే ఏదైనా చల్లని
మాటలు చెప్పు తల్లి.

అపర్ణ : మనస్సు నిండుగా ఉన్నప్పుడు మాటలెలా వస్తాయి
జైసింగు.

జైసింగు : అయితే, నీతలను నాగుండెపై అనించు తల్లి.
జలన మరణాల అనంతాంచలాలు పరస్పరం
స్పృశించనీ... ఇక లాభం లేదు. నానిశ్చయం కని
పిస్తోంది... నేను వెళ్ళాలి.

అపర్ణ : జైసింగు ! మనస్సు రాయిగా మార్చుకోకు. జైసింగు
క్రౌర్యానికి ఒడిగట్టకు.

జైసింగు . నేను క్రూరాత్ముణ్ణా ? అపర్ణా ! ఇదేనా నీవునన్ను
అర్థం చేసుకున్నది? ఇదేనా నీవు నాకు చెప్పే
కడపటిమాట ? ఈ కఠినశిలాకృతి కాళీమాతలాగ
నేను క్రూరాత్ముణ్ణా? అపర్ణా ! నీవు దేవినయితే
ఈ నిర్భాగ్యుని హృదయంలో ఎంత భయంకరమైన
బాధాగ్ని జ్వలిస్తూ ఉన్నదో అర్థంచేసుకోగలిగే
దానివి. కాని నిజంగా నీవు దేవతవే తల్లి. నీవు
దేవతనని నేను ఎలా తెలుసుకున్నానో చెప్పనా ?

అపర్ణ : చెప్పు జైసింగు.

జైసింగు : ప్రతిక్షణం నీవు నీ మహాత్యాగాన్ని నాకు జ్ఞాపకం
చేస్తుంటావు. తల్లి శిశువుకు జ్ఞాపకం చేసినట్లు. పర

మేల్వగుడంటే పరిపూర్ణమైన త్యాగమే తల్లి. తన
దంతా సృష్టికి ఇచ్చి వేయడం.

అపర్ణ : జై సింగ్! ఇక ఈ ఆలయాన్ని విడిచి వెడదాం రా
జై సింగ్.

జై సింగ్ : అపర్ణా! నన్ను కరుణించి విడిచిపెట్టు. నా నీవిత
లక్ష్యాన్ని అపహరించకు అపర్ణా. (విసురుగా వెడ
తాడు.)

అపర్ణ : నా హృదయం బద్దలవుతూంది. (వెళుతుంది.)
(రఘుపతి, నక్షత్రకుడు ప్రవేశం)

రఘు : నక్షత్రా ! ఆ కుర్రవాణ్ణి ఎక్కడ నుంచావు?

నక్ష : పూజా పాత్రలు దాచే గదిలో ఉంచాను గురుదేవ్.
ఏడ్చి ఏడ్చి నిద్రపోయాడు. గురుదేవ్! ఆ కుర్రవాడి
ఏడ్పు వినలేను గురుదేవ్.

రఘు : జై సింగ్ నావద్దకు వచ్చినప్పుడు సరిగ్గా యీ ఈడు
వాడే. వాడుకూడా ఇలాగే ఏడ్చి ఏడ్చి దేవీ పాదాల
స్థానం అశ్రుసిక్త ముఖంతో, దీపారాధన మసక నెలు
గులో నిద్రించాడు ఆ సంఘటన ఈనాడు జ్ఞప్తికి
వస్తూంది నక్షత్రా. ఆ రోజుకూడా ఇలాగే పెద్ద
తపాను వస్తోంది.

నక్ష : గురుదేవ్! ఆలస్యం చేయకండి ఆజ్ఞనివ్వండి. కుర్ర
వాడు నిద్ర పోతున్నప్పుడే పని ముగించేస్తాను.
నీక్కురుమనడు. వాడు లేచి కెప్పుడున్నాడంటే ఆకేక
నేను వినలేను.

రఘు : వాడు నిద్ర లేస్తే మళ్ళీ మత్తమందు ఇస్తాను.

నక్ష : గురుదేవ్ ! మనం తొందరపడకపోతే అంతా రాజుకు తెలిసిపోతుంది. ప్రతి సాయంత్రం రాచ కార్యాలు ముగించుకొని రాజుగారు ఈ కుర్రవాణ్ణి చూడడానికి వస్తూ వుంటారు.

రఘు : దేవిలో నమ్మకం వుంచు నక్షత్రా. పని సక్రమంగా జరిగిపోతుంది. పిట్ట పంజరంలో చిక్కింది. ఇక ఎక్కడికి వెళుతుంది ?

నక్ష : చందపాలుడు సామాన్యుడు కాదు గురుదేవ్. వాడికి ఒళ్ళంతా కళ్ళే. ప్రణివిషయం ఒకకంట కనిపెట్టి ఉంటాడు.

రఘు : సర్వలోకాలను కనిపెట్టే జగన్మాతకంటే వాడు చార చక్షువంటావా నక్షత్రా ?

నక్ష : అటు ఏదో నీడ కనుపించింది గురుదేవ్. ఎవరో అటు వెళ్లినట్టుగా వున్నారు.

రఘు : నీ నీడనుచూచి నీవే ఉలికి పడుతున్నావు.

నక్ష : గురుదేవ్! ఆశ్చర్యం ఏమిటి? ఎవరో కేకవేసినట్టున్నారు?

రఘు : పిరికివాడా ! అది నీ గుండెదడ. అంతకంటే మరేం కాదు, నక్షత్రా ! పిరికితనం త్యజించు. ఇలారా. దేవికి నివేదన చేసిన ఈ మధువు సేవించు. మన స్సులో ఆదర్శం, ఆదర్శంగా వున్నంతకాలం అల్లు కల్లోలంగా భయంకరమైన ఆలోచనలు చెబురేగు తాయి. ఆదర్శం ఆచరణలో వెడితే, కొండంత ఆదర్శం గోరంతదిగా మారుతుంది. ఉషాకాలంలో మంచు మసకగా అస్పష్టంగా ఉంటుంది, కాని తెల్ల

వారిన తరువాత జలబిందువులుగా మారుతుంది. అప్పు డే అస్పష్టత వుండదు రాకుమారా ! ఆందోళనలూ, ఆలోచనలూ ఇలాంటివే, భయపడకు. ఒక్కక్షణం. ఒక్క క్షణం చాలు. అంతా అయిపోతుంది. దీపం వత్తిని ఉప్పున ఊదేశినట్టు జీవనదీపశిఖ క్షణంలో ఆరిపోతుంది. పెనుతుఫాను వీచే శ్రావణకాల రాత్రి నాటి మెరుపు తీగెలా మాయమైపోతుంది. కాని ఆభయదమేఘ ఘర్జన మాత్రం ఎప్పుడూ రాజు గుండెల్లో మారుమోగుతూనే వుంటుంది. నక్షత్రా ! అలా మారు పరకకుండా చూస్తావేమిటి ?

నక్ష : మనం తొందర పడకూడదు గురుదేవ్ ! ఈ కార్యం రేపు రాత్రికి...

రఘు : రేపైనా, నేడైనా ఒకటే రాకుమారా.

నక్ష : వినండి... ఏదో అడుగుల చప్పుడు.

రఘు : నాకేం వినిపించడం లేదు.

నక్ష : చూడండి, ఏదో దీపం కనుపిస్తున్నది.

రఘు : రాజు వస్తున్నాడు.

(గోవింద్ భటులతో ప్రవేశం)

గోవింద్ : వారిని బంధించండి. (రఘుపతి వైపుచూచి) రఘుపతీ!

నీవు చెప్పదలచింది ఏమైనా ఉన్నదా ?

రఘు : ఏమీ లేదు.

గోవింద్ : చేసిన నేరము వప్పుకుంటున్నావా ?

రఘు : నేరమా ? కాలీమాత సేవను ఆలస్యం చేయడమే నేను చేసిన నేరం. అందుకు జకన్మాతే నన్ను శిక్షిస్తున్నది. నీవు సాధనం మాత్రమే.

గోవింద్ : రఘుపతీ! నీకు ప్రవాస శిక్ష విధిస్తున్నాను. నా భటులు నిన్ను ప్రవాసం విడిచి వస్తారు. నీవు ఎనిమిది సంవత్సరములు ప్రవాస జీవితం గడపవలసి ఉంటుంది.

రఘు : రాజా ! నే నెన్నడూ నా జీవితంలో మానవ మాత్రుడి ముందు తల వంచలేదు. జన్మతః నేను బ్రాహ్మణుణ్ణి, నీవు నా కన్న అధమ జాతి వాడివి. కాని సమశిరస్కుడనై నిన్ను ఒక్క విషయం అడ్డిస్తున్నాను. ఒక్కరోజు నాకు వ్యవధి నివ్వండి.

గోవింద్ : అలాగే నీ కోరిక మన్నించాను.

రఘు : (వెక్కిరిస్తుట్టుగా) నీవు రాజాధిరాజువు. నీబౌద్ధార్యం, తీవి అరుపమానాలు. నేనో ఒక క్రిమిని. నేనై పడి పొర్లాడుతున్న ఒక క్రిమిని. (నిష్క్రమిస్తాడు)

గోవింద్ : సక్షత్రా ! చేసిన నేరం ఒప్పుకో.

సక్ష : నేరంచేశాను నిజమే. కాని నిన్ను క్షమాపణ కోరాలంటే నాకు ధైర్యం చాలడం లేదు.

గోవింద్ : సక్షత్రా ! నీవు అమాయకుడివి. నీకు ఈ దుష్టాలో చన చెప్పిన వారెవరు ?

సక్ష : ఒకరి పేర్లు అనవసరం రాజా. నా తప్పు నాదే. అనేక సార్లు నీ క్రితముణ్ణి నీవు క్షమించావు. ఈ సారి కూడ క్షమించు (రాజు పాదాలు పట్టుకుంటాడు.)

గోవింద్ : సక్షత్రా ! లే. శాసనాలు నేరస్థునికంటె న్యాయ మూర్తిని ఎక్కువగా బంధిస్తాయి.

సేవకులు : మహారాజా ! తమ తముణ్ణి బంధుత్వం వల్ల నైనా విడిచిపెట్టండి.

గోవిం : నేను నక్షత్రుడికి అన్న నే కాదు, రాజునుకూడా.
 నా విద్యుత్తధర్మం నేను నిర్వహించాలి. నక్షత్రుడు
 ఎనిమిది సంవత్సరాలపాటు త్రిపుర సరిహద్దులకు ఆవల
 పవిత్ర నదీతీరంలో మనం నిర్మించిన భవనంలో
 ప్రవాసశిక్ష అనుభవిస్తాడుగాక. తమ్ముడా, నక్షత్రా!
 ఇది నీకేకాదు, నాకుకూడా శిక్ష. మానసికంగా నీ
 శిక్షను పంచుకోగలిగినా, శారీరకంగా నీ శిక్షను పంచు
 కోలేనందుకు చింతిస్తున్నాను. నీవు దూరంగా వెళ్ళి
 పోతున్నావు. అనుక్షణం నీవులేని శూన్యత నా హృద
 యాన్ని దహిస్తూనే వుంటుంది.

(అంతా నిష్క్రమిస్తారు.)

(రఘుపతి, జై సింగ్ ప్రవేశం)

రఘు : కాళీమాతా ! చివరకు నన్నెంతటి దుర్భర స్థితికి
 తెచ్చావు. అభిమానం మంట కలిసింది. నా బ్రాహ్మ
 ణ్యాన్నే నేను అవమానించాను. జై సింగ్ ! ఇక నీకు
 నేను గురుదేవుణ్ణి కాను. నీన్న నేను నిన్ను ఆదేశిం
 చాను. ఈ రోజు అర్థిస్తున్నాను. ఏ దీప్తి నాలో
 ఇన్నాళ్లు జ్వలించిందో, ఈ నాడు ఆ వెలుగు ఆరి
 పోయింది ఆరిన దీపాన్ని మళ్ళీ వెలిగించలేం. అస్త
 మించిన నక్షత్రాన్ని నేను. ఇక జీవితంలో ఆశించేది
 ఏదీ లేదు. దేవిమఃందు తప్పు మరెవరి ముందూ తల
 వంచని నేను రాజుముందు మోకరిల్లవలసిన రోజు
 వచ్చింది. జైసింగ్ ! ఆనాడైనా రాజరక్త రంజితం
 కాకుండానే సూర్యాస్తమయం అవుతుందేమో. నీకు

నేను తండ్రిని తండ్రికంటే ఎక్కువవాణ్ణి జై సింగ్.
నాయనా! ఈనాడు నీకు మోకరిస్తున్నాను.

జై సింగ్ : గురుదేవ్ ! అసలే తునకలు తునకలైన నా హృద
యాన్ని మరింత భగ్నం చేయకండి. ఈ అర్థరాత్రి
లోపునే రాజకుధిరం తెచ్చి దేవి దాహం తీరు
స్తాను. చివరిపైసతో సహా నా ఋణం చెల్లించు
కుంటాను. (వెడతాడు)

(వెలుపల తుఫాను)

రఘు : ఓహో! ప్రచండ రూపిణి కాళీమూత కడకు విజృం
భిస్తున్నది. ఆమె శాపాల మేఘ గర్జనలు నగర వీధు
లలో ప్రతిస్పందిస్తున్నవి. భయదక్కుదా యుంఝా
నిలాలు విశ్వవృక్ష శాఖోపశాఖలను ఉగ్రూతలూగి
స్తున్నవి. గగన తారలు గజగజ వణికి రాలిపోతాయి.
తల్లీ! జగజ్జననీ! నీ భక్తులను ఇంతకాలం ఈ సంశయ
మహాంధకారంలో ఎందుకుంచావు తల్లీ? కత్తిదూపే
కఠోర బాధ్యతను బలహీనులైన నీ భక్తులకు ఎందుకు
అప్పగించావు దేవీ? నీ దృఢహస్తంతోనే కత్తిదూసి
క్షుద్రలోకాన్ని కబళించు.

(అపర్ణ ప్రవేశం)

అపర్ణ : జైసింగ్ ! జై సింగ్ ! (పిలుస్తుంది)

రఘు : నీవా? వెళ్లు. అశుభమైన నీ ముఖాన్ని నాకు
చూపకు.

అపర్ణ ! (వెడుతుంది.)

రఘు : జై సింగ్ తిరిగి వస్తాడా! రాకపోతే... వస్తాడు...

జైసింగ్ వస్తాడు. తన వాగ్దానం నిలబెట్టు కుంటాడు.
 కాళీమాతా ! విజయప్రదాయిని ! జైసింగ్కు కార్య
 సిద్ధి అనుగ్రహించు తల్లీ. జైసింగ్ రాకపోతే...
 అతను త్రోవలోనే మరణిస్తే..... కాపలాదార్లు
 అతన్ని సంహరిస్తే .. జగజ్జననీ ! సర్వలోక సాక్షి !
 అపజయం కలుగకుండా కాపాడు తల్లీ. నీ భక్తులను
 నీవు కాపాడకపోతే ఈ లోకంలో ఈ నాస్తికులు
 నీకు నిలువ నీడ లేకుండా చేస్తారు తలీ. జననీ !
 కపాల మాలాధారిణీ ! శక్తి ! మహాకాళీ !

(జైసింగ్ పరుగెత్తుకు వస్తాడు.)

రఘు : జైసింగ్ ! ఏదీ రాజరక్తం ?

జైసింగ్ : రాజరక్తం నా దగ్గరే ఉంది గురుదేవ్. నన్ను
 వదలండి. నేనే రాజరక్తాన్ని దేవికి సమర్పిస్తాను.
 (విగ్రహం వద్దకు వెళ్ళి) జననీ ! లోకాన్ని యావత్తు
 నీ చనుబాఃతో పోషిస్తున్న నీకు రాజ రక్తంపై
 కాంక్ష కలిగిందా తలీ. నేను రాజును. క్షత్రియవంశ
 సంజాతుడను. నా వంశీకులు సింహాసనాలపై ఆసీ
 నులై ధరామండలాన్ని పాలించారు. తల్లీ ! నా నర
 నరాలలో రాజవంశ రుధిరం ప్రవహిస్తున్నది. తల్లీ !
 ఈ రక్తాన్ని తీసుకో. త్రాగు. దాహం చల్లార్చుకో.
 (తనను తాను పొడుచుకుని చనిపోతాను.)

రఘు : జైసింగ్ ! ఎంత ఘోరం చేశావు. జైసింగ్ ! నీతండ్రినే
 చంపుకున్నావు. జైసింగ్ ! ఆగు. నీ బదులు నన్ను
 చంపు.

(అపర్ణ ప్రవేశిస్తుంది)

అపర్ణ : జై సింగ్! జై సింగ్ !

రఘు : చిట్టితల్లీ! అపర్ణా! పిలుతల్లీ. జై సింగ్ ను పిలుతల్లీ.
కంఠమెత్తి పిలుతల్లీ.

(అపర్ణ కాళీవిగ్రహం ముందు మూర్ఛిల్లుతుంది)

రఘు : (తల నేలకు కొట్టుకుంటూ) జననీ! జై సింగ్ ను
బ్రతికించు తల్లీ! జననీ! నీవెందుకు బ్రతికిస్తావు? బ్రతి
కించవు. నీవు రాయివి గ్రుడ్డిదానివి. చెవిటిదానివి.
ప్రపంచమంతా నీవాకిటముందు రోదిస్తున్నా నీకు విని
పించదు. కోటానుకోట్ల ఉదార మానవహృదయాలు
నీ పాదాలవద్ద బద్దలైపోతున్నా నీ హృదయం కర
గను, నా జై సింగ్ ను నాకివ్వు. ఇవ్వువు. ఇకనీతోనాకూ
ఈ లోకానికి అనవసరం. ఈ శిలల బరువులు అనవ
సరం (కాళీమాత విగ్రహాన్ని కిందికి తోసివేస్తాడు)

(రాణి గుణపతి ప్రవేశం)

గుణ : మాతా! ఏదీ దేవి?

రఘు : దేవి లేదు.

గుణ : నా దేవిని నాకు చూపండి గురుదేవ్. పూజా
పుష్పాలు తెచ్చాను. నా హృదయగుధిరంతోనే ఆమె
దాహం చల్లార్చడానికి వచ్చాను.

రఘు : దేవి లేదు. ఎక్కడా లేదు. అంతాభ్రమ.

(అపర్ణ ప్రవేశం.)

అపర్ణ : నాన్నా!

రఘు : చిట్టితల్లీ! నన్నా పేరుతో పిలువకు, నేను అనర్హుణ్ణి

మహా పాపిని.

అపర్ణ : నాన్నా! రండి. ఈ గుడి విడిచిపెట్టి రండి. ఎక్కడి కైనా వెడదాం.

(గోవింద్ ప్రవేశం.)

గోవిం : ఏదీ దేవి?

రఘు : దేవి లేదు.

గోవిం : మరి ఈ రక్తధార ఏమిటి?

రఘు : నిన్ను ప్రేమించి ఆరాధించిన జైసింగ్ తన్ను తాను చంపుకున్నాడు.

గోవిం : ఆ!....కారణం?

రఘు : మానవ ప్రాణాలను వీల్చి పిప్పిచేస్తున్న అసత్యాన్ని తన ముట్టించడానికి తనను తాను చంపుకున్నాడు.

గోవిం : జైసింగ్ ! నీవు మరణించలేదు. మృత్యువునే జయించావు.

గుణ : గాజా !

గోవిం : రాణీ !

గుణ : దేవి లేదు.

గోవిం : దేవి తల శిలా కారాగారాన్ని భేదించుకొని స్త్రీ మూర్తిగా మారింది.

అపర్ణ : రండి, నాన్నా! వెడదాం.

రఘు : రా తల్లీ! వే మాతవు. జైసింగ్ కడపటి బహుమతి రా తల్లీ! వెడదాం.

BCI

JP L A 123 B 118

BC

మహానగర పంచాయితీ పునర్వ్యవస్థీకరణ పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA123B118
పుస్తకం పేరు	బ లి దా న ము
తారీఖు	29/10/24
ముందు అర్హు	yes
వెనుక అర్హు	yes
మొత్తం పేజీలు	65
విద్య సైజు పేజీలు	NO
భాష పేజీలు	తెలుగు
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	akshaya
పేజీలు విడదీసినది	Thasin
స్కాన్ చేసినది	Ch: Ramya
పరిశీలించినది	THASIN
పేజీలు పరిశీలించినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	good